

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/49/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412206062
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Štíftová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1412206062.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Štíftovej a sudcov JUDr. Romana Majerského a Mgr. Daniely Drnákovej v spore žalobcu: N.É. S., Q.. X.XX.XXXX, F. XA, U., zastúpeného: Advokátska kancelária Mojžiš a partneri, s.r.o., Sasinkova 10, Bratislava, IČO: 35 892 994, proti žalovanému: Generali Česká pojišťovna a.s., Spálená 75/16, Nové Město, Praha 1, Česká republika, IČO: 45 272 956, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO: 54 228 573, o zaplatenie 5.558,61 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 11C/249/2012-610, zo dňa 25.9.2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a **vec v r a c i a** na nové konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.558,61 eura a úrok z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 5.078,61 eura od 19.3.2009 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 480 eur od 17.3.2012 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku; žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnej výške nároku 100 %; znalcovi D.. Z.. H. Ž., R., X. X, U., priznal voči žalovanému nárok na náhradu znalečného v plnej výške nároku s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou podanou súdu 14.5.2012 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 5.558,61 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania na tom skutkovom základe, že ako poisťník a poistený uzavrel so žalovaným (právnym predchodcom) poisťnú zmluvu o poistení rodinných domov a iných stavieb občanov. Dňa 26.2.2009 na predmete poistenia na streche rodinného domu vznikla škodová udalosť (zatečenie ohýbaných kazetových podhládov, prasklinám betónu pod zatečenými kazetovými stropmi, kamenné dosky pred výstupom na terasu boli popraskané, došlo k deformácii podkladu hydroizolácie a poruchy fólie atď.), ktorú žalobca žalovanému oznámil a pracovník žalovaného po ohliadke vyhodnotil ako príčinu škodovej udalosti tiaž snehu - topenie. Žalovaný následne žalobcovi listom z 18.3.2009 oznámil ukončenie likvidácie poistenej udalosti bez poistného plnenia, nakoľko atmosférické zrážky ako sneh a dážď nie sú poistné riziko. Žalobca požiadal znalca z odboru stavebníctvo o stanovenie príčiny vzniku škody a stanovenie ceny stavebných prác potrebných na odstránenie príčiny a následkov, ktorá bola v znaleckom posudku stanovená na sumu 5.145 eur a za vypracovanie posudku vyplatil 480 eur, spolu 5.625 eur, pričom hodnota spoluúčasti žalobcu je 66,39 eura, ktorú sumu si z celkovej sumy odpočítal. Žalovaný uvedenú sumu napriek výzvam nezaplatil.

2. Žalobca následne podaním zo 6.4.2018 označeným ako doplnenie rozhodujúcich skutočností navrhol zmenu žaloby podľa § 140 ods. 2 C. s. p. a uviedol, že predmetom žaloby je peňažný nárok žalobcu na plnenie podľa poisťnej zmluvy, keď právnym dôvodom pre jeho uplatnenie na súde bolo odmietnutie plnenia žalovaným z dôvodov tak, ako ich žalovaný vymedzil v písomnom prejave doručenom žalobcovi z

18.3.2009. Pokiaľ však žalovaný vymedzil dôvody pre odmietnutie poistného plnenia z právneho dôvodu poistenia tvrdením, že: „nakoľko nedošlo k poškodeniu ani z jednej príčin VPP pre prípad poškodenia alebo zničenia živelnou udalosťou, nevznikol mu nárok na poistné plnenie“, mal žalobca právo domáhať sa na súde, či nedošlo ku vzniku ktoréhokoľvek zo skupiny poistných rizík, ktoré by sa na daný právny vzťah vzťahovali. Oznámenie žalovaného z 18.3.2009 o odmietnutí poistného plnenia vo vzťahu k identifikácii poistného rizika uskutočnenom v zápise z 3.3.2009 - ohliadka škodovej udalosti tvorí skutkový rámec tvoriaci podklad pre vecné preskúmanie. Nie žalobca podriadil nárok na poistné riziko, ktoré mohlo byť zamenené s iným cieľom vyhnúť sa plneniu. Pokiaľ je nezvratná tá právna skutočnosť - závery znalca, že príčina vzniku škody bola náhodná udalosť, musí byť záujem v konaní zistiť, akým mechanizmom došlo k tomuto dôsledku, pretože súd preskúmava to, či žalovaný mal právo odmietnuť poistné plnenie z dôvodu, že nenastala taká udalosť, ktorá by bola krytá ktorýmkoľvek z poistných rizík uvedených v poistnej zmluve. Skutkové tvrdenia žalobcu, z ktorých vychádzal pri uplatnení nároku sa nezmenili, len zahŕňajú iné poistné riziká, čo je zmenou právnej argumentácie v medziach legitímnej požiadavky prieskumu odmietnutia poskytnutia poistného plnenia žalovaným z dôvodu, že podľa neho nedošlo ku takej náhodnej udalosti, ktorá by bola krytá akýmkoľvek poistným rizikom poistného vzťahu. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu doplnil, že žalobca je v postavení spotrebiteľa ako slabšej strany sporu. Pokiaľ neboli naplnené podmienky pre poskytnutie poistného plnenia titulom tiaže snehu, tak boli naplnené, ako vyplýva z dokazovania poistné podmienky pre plnenie iným titulom - záplava.

3. Súd prvej inštancie uznesením z 30.4.2018 pripustil zmenu žalobného návrhu o zmenu rozhodujúcich skutočností podľa podania žalobcu zo 6.4.2018; po zmene žaloby skúmal, či nedošlo k takej náhodnej udalosti, ktorá by bola krytá akýmkoľvek poistným rizikom poistného vzťahu okrem tiaže snehu - aj záplavou.

4. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania, po vyhodnotení dôkazov jednotlivo aj vo vzájomnej súvislosti dospel k záveru, že žalobný návrh je dôvodný. Ozrejmil, že poistná zmluva je obojstranná odplatná zmluva, kde za plnenie poistiteľa v prípade poistnej udalosti platí poistený poistné. Poistné je určené poistnou zmluvou. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že dňa 26.6.2009 (správne má byť 26.2.2009, pozn. odvolacieho súdu) došlo v rodinnom dome - žalobcu, ktorý je predmetom poistenia podľa poistnej zmluvy ku škodovej udalosti, ktorej následkom bolo zatečenie ohýbaných kazetových podhládov v mieste pod nosným trámom v počte 3 ks, prasklinám betónu v nosnom preklade pod zatečenými kazetovými podhládmi, kamenné dosky pred výstupom na terasu boli popraskané a zlomené, čím došlo k deformácii podkladu hydroizolácie a súčasne poruchy fólie, tak, že pod ťarchou mokrého a ťažkého snehu tento premočil všetky strešné vrstvy nad halou a svojou tiažou pretlačil tepelnú izoláciu PPS umiestnenú pod fóliou Fatrafolu, čím okrem iného došlo aj k poškodeniu maľoviek a parkiet v dome. Žalobca predmetnú poistnú udalosť žalovanému nahlásil a splnil si súčasne svoju povinnosť poskytnúť súčinnosť pri šetrení poistnej udalosti. Žalovaný na podklade prešetrenia poistenej udalosti ukončil likvidáciu škodovej udalosti s tým, že nevyplatil žalobcovi poistné plnenie z dôvodu, že k poškodeniu maľoviek a parkiet v dome došlo počas topenia sa snehu cez netesnosti v streche a teda nedošlo k poškodeniu ani z jednej z príčin uvedených vo Všeobecných poistných podmienkach (ďalej len „VPP“).

5. Súd prvej inštancie pri posudzovaní nároku žalobcu na poistné plnenie vychádzal z obsahu dojednania poistnej podmienky v Čl. 1 bod 2 písm. a) - záplava a písm. i) - tiaž snehu alebo námrazy, ak je poistenou vecou budova podľa VPP, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 11.3.2008. Z čl. 13 bod 5 je zrejмый výklad pojmu záplava, ako vytvorenie súvislej vodnej plochy, ktorá po istý čas stojí alebo prúdi v mieste poistenia a z Čl. 13 bod 14 je zrejмый výklad pojmu tiaž snehu a námrazy. Z negatívneho vymedzenia pojmu záplavy vyplýva, že za túto sa nepovažuje také zaplavenie plochy vodou, keď výška súvislej vodnej plochy nad zaplavenou plochou je menšia ako 5 cm.

6. Žalovaný, ktorý poistnú zmluvu pripravil a predložil na podpis žalobcovi vo VPP presne vymedzil v Čl. 13 výklad pojmov, ktoré sú poistnými rizikami zakladajúcimi právo na poistné plnenie v prípade, ak sa preukáže, že takéto poistné udalosti skutočne nastali. Žalobca teda musí preukázať, že k záplave ako k poistnému riziku a poistnej udalosti došlo v mieste poistenia, ale aj tú skutočnosť, že výška vodnej plochy bola súvislá a nad zaplavenou plochou vystúpila voda do výšky vyššej ako 5 cm.

7. Súd prvej inštancie považoval za irelevantné, ako došlo k vytvoreniu vodnej plochy, či zrážkami zo strechy alebo z topiaceho sa snehu pred vchodom, podstatné podľa Čl. 13 bod 5 VPP je, aby boli

súbežne splnené dve kumulatívne podmienky dojednané zmluvnými stranami, a to vytvorenie súvislej vodnej plochy, ktorá po istý čas stojí alebo prúdi v mieste poistenia a výška vodnej plochy nad zaplavenou plochou najmenej 5 cm. Záplava, a teda vodná plocha sa musí nachádzať podľa dojednaní zmluvných strán v celom priestore miesta poistenia, tým bol rodinný dom žalobcu - konkrétne celá terasa (Čl. 3 bod 2 VPP) a v celom priestore miesta poistenia musí dosahovať aspoň 5 cm. Súd prvej inštancie už zo znaleckého posudku Z.. Ž.É. č. 7/2017 mal preukázané, že podľa jeho záverov došlo ku vzniku vodného stĺpca min. 50 - 70 mm z roztopeného snehu, na čo žalovaný nereagoval a tvrdenie nenamietal. Rovnako uvedený záver vyplynul a bol podrobne vysvetlený aj v súkromnom znaleckom posudku Z.. Ž. č. 3/2018. Žalovaný v závere namietal nesplnenie uvedenej poistnej podmienky z titulu záplava, sám však dôkazy, ktorými by nielen poprel a vyvrátil zistenia zo znaleckého posudku č. 7/2017 a súkromného znaleckého posudku č. 3/2018 D.. Z.. Ž. nepredložil. Súd prvej inštancie mal preto za to, že boli splnené poistné podmienky, na základe ktorých vznikla žalovanému povinnosť z dôvodu poškodenia majetku žalobcu poistným nebezpečenstvom dojednaným v uzavretej poistnej zmluve titulom záplava plniť.

8. Pokiaľ sa jedná o poistné nebezpečenstvo dojednané ako tiaž snehu alebo námraza, toto podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo preukázané v tom zmysle, že by náhle v priebehu dňa 26.2.2009, resp. krátko pred týmto dátumom napadlo cca 33 cm snehu a že v dôsledku toho došlo ku škodovej udalosti tiažou snehu a námrazy a ich deštruktívnemu pôsobeniu. Nejednalo sa teda o náhle a neočakávané sneženie. Sneh ako vyplývalo z výsluchu žalobcu, ako aj meteorologického posudku, sa v danej lokalite nachádzal už predtým, lebo snežilo postupne, takmer v priebehu celého februára a krátko pred 26.2.2009 - 25.2.2009 došlo k dažďovým zrážkam a topeniu snehu. Z uvedeného dôvodu nie je preto možné priznať žalobcovi nárok na poistné plnenie.

9. Pokiaľ sa jedná o výšku uplatneného nároku táto bola preukázaná listinným dôkazom - znaleckým posudkom Z.. J. a dokladmi o objednaní prác, o výške úhrad žalobcu za fakturovaný materiál a práce podľa č. l. 43-48, fotodokumentáciou miesta a prác, ako i o úhrade sumy za vypracovaný znalecký posudok. Žalovaný výšku nároku ani dátum uplatnenia úroku z omeškania žalobcom spočiatku nenamietal, tak ako sa pôvodne vyjadril na pojednávaní. V závere konania výšku nároku spochybnil, pričom nenavrhol vykonať na svoje námietky žiadne dôkazy. Pri výške nároku si súd prvej inštancie osvojil závery znaleckého posudku Z.. J. č. 12/2010. Uvedený znalec komunikoval so žalobcom v podstate od začiatku škodovej udalosti, vykonal opakovane ohliadky predmetu poistenia, bol mu známy stav miesta, a vyjadril sa, že ku poškodeniu hydroizolácie došlo - v dôsledku ťažkého mokrého snehu; znalec nariadený súdom svoj záver v tejto časti vzhľadom k záveru znalca Z.. J. bližšie nezdôvodnil. Podľa názoru súdu však v rámci celkového odstraňovania škody v dôsledku záplavy bolo namieste sanovať aj hydroizoláciu; je tu jednoznačná súvislosť s existenciou mokrého snehu. Súd prvej inštancie preto žalobcovi priznal nárok v celej uplatnenej výške.

10. Nestotožnil sa s obranou žalovaného, že sú tu pochybnosti o existencii snehu na terase, nakoľko pri ohliadke na terase dňa 3.3.2009 tam nebol zistený. Uvedené bolo preukázané výsluchom žalobcu, fotodokumentáciou, ako i výsluchom svedka J., ktorý potvrdil, že bol na terase, videl sneh a žalobca ho odpratával, pri čom mu sám svedok pomáhal. Súd prvej inštancie tak nemal dôvod pochybovať o existencii snehu na terase. K námietke, že praskliny v betóne na terase boli už pred vznikom škody dňa 26.2.2009 a že išlo o dlhodobější proces, súdu prvej inštancie zo znaleckého posudku D.. Z.. Ž.É. č. 7/2017 vyplynulo, že vznik poškodenia nebol dôsledkom dlhodobého procesu, ale vplyvom nepriaznivej náhodnej udalosti - napadnutia snehu a jeho topenia pred 26.2.2009. Nestotožnil sa ani s námietkou premlčania nároku žalobcu z titulu plnenia poistnej udalosti záplava, vznesenou žalovaným, lebo bol uplatnený po 9 rokoch. Podľa názoru súdu prvej inštancie k premlčaniu nároku žalobcu z titulu záplava nedošlo, tento bol uplatnený včas, keď s poukazom na žalovaným odmietnutie poistného plnenia, z dôvodu nenaplnenia ani jednou z príčin VPP, naopak bola preukázaná príčina vzniku škody ako náhodná udalosť, a preto musí byť záujem v konaní zistiť akým mechanizmom došlo k tomuto dôsledku; súd preskúmava to, či žalovaný mal právo odmietnuť poistné plnenie z dôvodu, že nenastala taká udalosť, ktorá by bola krytá ktorýmkoľvek z poistných rizík uvedeným v poistnej zmluve. Opačný postup by bol podľa názoru súdu prvej inštancie aj v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie tiež nezohľadnil náhľad žalovaného na krátenie poistného plnenia, porušením jeho preventívnej povinnosti, keď nemal pochybnosť, že žalobca si plnil povinnosti vyplývajúce z poistnej zmluvy aj v tejto časti, odprataval sneh na odporúčenie znalca Z.. J. a zdôvodnil, že ani v minulosti neodpratával sneh mimo terasy, nakoľko rodinný dom je umiestnený v blízkosti verejnej cesty a technické vyhotovenie terasy si takýto postup

pri snehovej pokrývke nevyžadovalo. Ku kráteniu poistného plnenia z daného dôvodu tak súd prvej inštancie nevidel dôvod.

11. Žalobca si súčasne uplatnil aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 5.078,61 eura od 19.3.2009 a zo sumy 480 eur od 17.3.2012. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že žalovaný dňa 18.3.2009 ukončil likvidáciu škodovej udalosti s negatívnym výsledkom. Žalovaný nárok žalobcu v danej časti nespороval. Súd prvej inštancie preto žalobcovi vyhovel s poukazom na § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.. Žalobca bol pri uplatnení svojho nároku proti žalovanému plne úspešný, preto mu priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnej výške s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 C. s. p.. O nároku znalca na znalečné, ktoré nebolo kryté preddavkom, rozhodol podľa § 251, § 253 a § 260 C. s. p. a znalcovi priznal proti neúspešnému žalovanému nárok na znalečné vo výške 100 %.

12. Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. f) a písm. h) C. s. p. a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie alebo zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť a žalovanému priznať náhradu trov konania. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vec nesprávne právne posúdil, závery súdu prvej inštancie sú nedostatočne zdôvodnené, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

13. Nesúhlasil s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie ako aj jeho odôvodnením i keď sa súd prvej inštancie nepozabudol vyjadriť ku všetkým hlavným bodom argumentácie žalovaného. Mal za to, že závery súdu prvej inštancie, na ktorých je rozhodnutie založené, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a ani vo výklade príslušných právnych predpisov, či dojednaní poistnej zmluvy. Bol názoru, že súdom vykonané právne posúdenie nie je správne a tiež nepovažuje za správne súdom prvej inštancie vykonané hodnotenie dôkazov, u ktorého zjavne absentuje hodnotenie vo vzájomnej súvislosti. Viaceré závery súdu prvej inštancie sú tak vo vzájomnom rozpore, sú protichodné a odporujú si. Rozhodnutie pôsobí nejednoznačne, nepresvedčivo a arbitrárne. Navyše súd prvej inštancie niektoré svoje podstatné závery ani nevysvetlil, čím znemožnil žalovanému účinne sa voči nim brániť a dôvodne argumentovať.

14. Pre lepšiu zrozumiteľnosť námietok poukázal na to, že záverečná procesná obrana žalovaného pozostávala zo štyroch hlavných argumentačných námietok/tvrdení, a to: a) že k škodovej udalosti nedošlo poistnou zmluvou predpokladaným a dojednaným rizikom (ani tiažou snehu, ani záplavou), b) že k uplatneniu práva na poistné plnenie za škodovú udalosť spôsobenú záplavou došlo až po jeho premlčaní, c) že značná časť uplatneného nároku (za opravu hydroizolácie) nie je dôvodná, d) že tu sú dôvody pre zníženie poistného plnenia.

15. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal správne ani s jednou z vyššie uvedených námietok, resp. tvrdení. Pokiaľ ide o posúdenie škodovej udalosti ako poistnej udalosti, hlavnou spornou otázkou medzi stranami sporu a riešenou v rámci prvoinštančného konania bolo posúdenie, či škodová udalosť bola spôsobená poistným rizikom zahrnutým do poistného krytia dohodnutého v poistnej zmluve. Žalobca prvotne tvrdil, že k škodovej udalosti došlo tiažou snehu, neskôr zmenil žalobu tým spôsobom, že k škodovej udalosti malo dôjsť záplavou. Ako uviedol aj súd prvej inštancie, pre správne posúdenie, či k škodovej udalosti došlo záplavou ako poistnou zmluvou krytým rizikom, je rozhodujúce zistenie, aké skutkové okolnosti, resp. podmienky poistná zmluva určuje pre naplnenie poistného rizika záplavy a či tieto podmienky boli naplnené škodovou udalosťou. V zmysle Čl.13 (nie 12 ako nesprávne uvádza súd prvej inštancie) bod 5 Všeobecných poistných podmienok živelného poistenia PPZ 93, ktoré tvoria neoddeliteľnú prílohu poistnej zmluvy (ďalej len „VPP“) a Čl. 9 bod 5 Osobitných poistných podmienok k poisteniu rodinných domov a iných stavieb občanov MÔJ DOM (ďalej len „OPP“), ktoré rovnako tvoria neoddeliteľnú prílohu poistnej zmluvy, záplavou sa rozumie vytvorenie súvislej vodnej plochy, ktorá po istý čas stojí alebo prúdi v mieste poistenia a zároveň výška tejto súvislej vodnej plochy nad zaplavenou plochou nesmie byť menšia ako 5 cm. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel najmä s tým poukazom, že z vykonaného dokazovania mal za preukázaný pôvod vzniku škodovej udalosti práve záplavou v zmysle dojednaní poistnej zmluvy. V zmysle odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (odsek

46 napadnutého rozhodnutia) uvedený záver založil na vyjadrení znalca D.. Z.. H. Ž., R., ktorý pre účely súdneho konania vypracoval znalecký posudok č. 7/2017 zo dňa 12.7.2017, o vzniku vodného stĺpca predpokladanej výšky (nie minimálnej ako nesprávne uvádza súd v ods. 46) 50 - 70 mm na mieste škodovej udalosti. Poukázal na to, že v zmysle aj súdom prvej inštancie citovanej definície záplavy dojednanej v poisťnej zmluve, pre posúdenie záplavy nie je podmienkou prítomnosť vodného stĺpca určitej výšky, ale vytvorenie súvislej vodnej plochy. Samotné vyjadrenie o prítomnosti vodného stĺpca určitej výšky však nepreukazuje, že sa na danom mieste vytvorila súvislá vodná plocha, nakoľko vodný stĺpec sa môže vytvoriť aj len lokálne (napr. v priestore medzi dvermi a nasneženou vrstvou snehu).

16. V ďalšom odôvodnení tohto svojho záveru súd prvej inštancie uvádza, že „rovnako uvedený záver vyplynul a bol podrobne vysvetlený aj v súkromnom znaleckom posudku Z.. Ž. č. 3/2018 (ods. 46 napadnutého rozhodnutia), avšak z kontextu nie je jednoznačné, či súd prvej inštancie má na mysli záver o súvislej vodnej ploche alebo o vzniku vodného stĺpca o predpokladanej výške 50 - 70 mm; vznik vodného stĺpca nie je podmienkou pre hodnotenie záplavy v zmysle dojednaní poisťnej zmluvy. Pokiaľ by sa však malo jednať o záver o vytvorení súvislej vodnej plochy poukázal na to, že v predmetnom súkromnom znaleckom posudku č. 3/2018, vypracovanom na objednávku žalobcu, sa nachádza len jediné vyjadrenie znalca o tom, že na mieste škodovej udalosti sa mala vytvoriť v spodnej vrstve snehu prakticky súvislá hladina vody. Toto jediné vyjadrenie však vyznieva máľúco, keď znalec hneď nato, ako aj na početných iných miestach súkromného znaleckého posudku ale aj znaleckého posudku č. 7/2017, vypracovaného na základe vyžiadania súdu, označuje a opisuje tento stav ako hustú zmes snehu a vody. Takúto zmes však následne nie je možné považovať za vodnú plochu a už vôbec nie súvislú. Bol názoru, že predmetné jediné vyjadrenie znalca nie je možné hodnotiť bez jeho komparácie s ostatnými jeho vyjadreniami a pri takomto porovnaní jednoznačne prevládajú vyjadrenia o zmesi a nie o súvislej vodnej hladine. Navyše vykonaným dokazovaním nebolo preukázané ani splnenie ostatných podmienok pre záplavu v zmysle poisťnej zmluvy a to najmä, že záplava sa nachádzala na celej ploche miesta poistenia (predmetu poistenia), ani že na celej tejto ploche bola výška tejto záplavy minimálne 5 cm.

17. V súvislosti s podmienkou rozsahu záplavy, ktorá musí v zmysle poisťnej zmluvy vzniknúť v mieste poistenia je pre žalovaného zarážajúce a máľúce zároveň, keď prvoinštančný súd najskôr správne vyloží, že „vodná plocha sa musí nachádzať podľa dojednaní zmluvných strán v celom priestore miesta poistenia, tým bol rodinný dom žalobcu“ (ods. 46 napadnutého rozhodnutia) a následne zavŕši, že podmienka bola naplnená, keď sa záplava mala nachádzať len na terase. Predmetná zatrávená terasa však tvorí len plochy miesta poistenia, ktorým je nepochybne aj s poukazom na článok 3 bod 2 VPP celý poistený rodinný dom žalobcu. Z uvedeného dôvodu nebola a nemohla byť naplnená ani ďalšia podmienka, ktorú poisťná zmluva vyžaduje pre záplavu.

18. Navyše pokiaľ sa malo jednať o hustú zmes vody a snehu, je nepochybne, že samotný podiel vody nemohol sám dosahovať výšku 50 - 70 mm, nakoľko do tejto výšky ju nepochybne vytláčal prítomný sneh. V zmysle základných fyzikálnych pravidiel preto samotnej vody nemohlo byť znalcom uvádzané množstvo tvoriace samostatne výšku 50 - 70 mm. Súdu prvej inštancie je potrebné tiež vytknúť, že pri utváraní záveru o prítomnosti záplavy v zmysle dojednaní poisťnej zmluvy žiadnym spôsobom neprihliadol aj na ostatné výsledky vykonaného dokazovania, konkrétne výpovede žalobcu a vypočutých svedkov o tom, ako vlastnými zmyslami vnímali stav, ktorý sa na predmetnej zatrávenej terase nachádzal. Tu považoval za potrebné zdôrazniť, že ako žalobca, tak aj ostatní vypočutí svedkovia sa vždy vyjadrovali len o prítomnosti snehu, pričom neopisovali nič, čo by čo i len naznačovalo, že by na danom mieste mala vzniknúť záplava, a to či už v bežnom laickom ponímaní alebo v zmysle dojednaní poisťnej zmluvy. Bol názoru, že i keď je možné diskutovať o aplikácii dojednaní poisťnej zmluvy o poistenom riziku na skutkový stav tej ktorej škodovej udalosti, skutkové okolnosti takéhoto rizika musia vždy spĺňať aspoň jeho základné laicky vnímateľné znaky. V prípade záplavy bol názoru, že aby bolo možné uvažovať o vzniku takéhoto rizika, všeobecne vnímateľné skutkové okolnosti musia aspoň naznačovať prítomnosť takéhoto stavu. Opačný výklad by šiel proti účelu zamýšľanému poisťnou zmluvou a jeho stranami.

19. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že nepredložil žiadne dôkazy na preukázanie jeho tvrdenia o nenaplnení podmienok záplavy, s ktorým nie je možné súhlasiť. Vyjadril presvedčenie, že nemusel navrhovať žiadne nové dôkazy, nakoľko jeho tvrdenie je preukázateľné dôsledným hodnotením všetkých výsledkov vykonaného dokazovania.

20. Ďalej poukázal na to, že žalobca sa svojou žalobou zo dňa 11.5.2012 pôvodne domáhal zaviazat' žalovaného titulom poistného plnenia za poškodenie predmetu poistenia tiažou snehu. Keďže však dokazovaním vykonaným počas súdneho konania, a to najmä znaleckým posudkom č. 7/2017 zo dňa 12.7.2017, vypracovaného súdom ustanoveným znalcom D.. Z.. H. Ž., R., bolo preukázané, že tiaž snehu nebola príčinou škodovej udalosti, žalobca svojim podaním zo dňa 6.4. 2018 označeným ako zmena žaloby podľa § 140 ods. 2 C. s. p. zmenil skutkové okolnosti, od ktorých odvodzoval svoj nárok voči žalovanému. Uznesením zo dňa 30.4.2018, č. k. 11C/249/2012-549, súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby. Žalovaný následne vzniesol námietku premlčania voči zmenou žaloby uplatnenému nároku, nakoľko k jeho uplatneniu na súde došlo až 9 rokov od samotnej škodovej udalosti.

21. Súd prvej inštancie námietke premlčania žalovaného nevyhovel s odôvodnením, že predmetom konania bolo posúdenie, či žalovaný mohol nevyplatiť poistné plnenie z dôvodu, že ku škodovej udalosti nedošlo žiadnym poistnou zmluvou poisteným rizikom a opačný postup súdu by bol v rozpore s dobrými mravmi. Takéto odôvodnenie však považuje za nejednoznačné, máťuce a nemajúce oporu vo vlastnom postupe súdu prvej inštancie. Pokiaľ predmetom súdneho konania bolo posúdenie správnosti nevyplatenia poistného plnenia za škodovú udalosť, potom tieto tvrdenia nepochybne boli uplatnené už v obsahu pôvodnej žaloby. V takom prípade však nebolo potrebné navrhovať zmenu žaloby a súd prvej inštancie nemal rozhodovať o jej prípustnosti.

22. Bol však opačného názoru a to, že žalobca si žalobou uplatnil práve a len poistné plnenie za škodu spôsobenú tiažou snehu a až svojim podaním zo dňa 6.4.2018, označeným ako zmena žaloby podľa § 140 ods. 2 C. s. p., došlo k uplatneniu nároku na poistné plnenie za škodu spôsobenú záplavou, t. j. až po 9 rokoch od jej údajného vzniku. Z uvedeného dôvodu považuje vznesenú námietku premlčania za dôvodnú a súd jej mal vyhovieť. Pokiaľ súd prvej inštancie odkazuje na rozpor dobrých mravov so vznesenou námietkou premlčania, uviedol, že nevie na uvedený záver súdu prvej inštancie reagovať konkrétnejšie, ako že s ním nesúhlasí, nakoľko súd prvej inštancie sa obmedzil len na uvedené strohé konštatovanie. Nie sú mu preto známe aké skutkové okolnosti tohto prípadu viedli súd prvej inštancie k takémuto záveru a nemôže sa tak účinne brániť. Z uvedeného dôvodu mal za to, že absenciou dostatočného zdôvodnenia mu bolo odopreté právo na spravodlivý proces.

23. Ďalej uviedol, že si je vedomý, že podľa rozhodovacej praxe slovenských súdov je možné neprihliadnuť k námietke premlčania z dôvodu rozporu jej vznesenia s dobrými mravmi, avšak nakoľko tým dochádza k popretiu základného právneho princípu „vigilantibus iura scripta sunt“, prípustnosť takéhoto konania je obmedzená len na výnimočné prípady, pričom každý prípad je potrebné vyhodnotiť individuálne, vo svetle konkrétnych skutkových okolností. V tejto súvislosti dal do pozornosti, že nie na podklade záverov žalovaného žalobca podával svoju žalobu, ale bolo to práve na podklade záverov znaleckého posudku č. 10/2012 zo dňa 28.3.2012, vypracovaného známym žalobcu, znalcom Z.. T. J., na objednávku žalobcu ešte pred podaním samotnej žaloby. Nie je preto pravdou, že by žalovaný svojim konaním vymedzil žalobcovi skutkový rámec pre podanie žaloby, keď pri obhliadke škodovej udalosti určil ako možnú príčinu jej vzniku tiaž snehu a topenie. Práve naopak, žalovaný už pri ukončení likvidácie oznámil žalobcovi, že na základe vykonaného šetrenia k škodovej udalosti nedošlo žiadnym, poistnou zmluvou dojednaným rizikom a na tomto závere zotrval aj počas celého súdneho konania.

24. Namietal tiež, že žalobou zo dňa 11.5.2012 si žalobca uplatnil voči žalovanému nárok vo výške 5.558,61 eura, ktorý pozostával zo sumy 5.145 eur titulom poistného plnenia, vyčíslené ako náklady vynaložené za odstránenie škody spôsobenej škodovou udalosťou a sumu 480 eur ako náklady vynaložené na zabezpečenie znaleckého posudku Z.. T. J., pričom žalobca od súčtu uvedených súm ešte odpočítal poistnou zmluvou dojednanú spoluúčasť 66,39 eura. Výška nákladov na odstránenie škody spôsobenej škodovou udalosťou bola určená na základe znaleckého posudku vypracovaného na objednávku žalobcu znalcom Z.. J., pričom náklady vo výške 5.004,90 eura priamo súviseli alebo bezprostredne nadväzovali na výmenu hydroizolácie pod trávnikom na terase predmetu poistenia. Nakoľko počas konania znaleckým dokazovaním D.. Z.. H. Ž., R. vysvitlo, že hydroizolácia pod trávnikom na terase predmetu poistenia nebola vôbec poškodená, namietol príčinnú súvislosť nákladov na výmenu hydroizolácie so škodovou udalosťou.

25. Súd prvej inštancie sa však opätovne nestotožnil s argumentáciou žalovaného s odôvodnením, že žalovaný na podporu tohto svojho tvrdenia nenavrhol vykonať žiadne dôkazy, a že súd si osvojil závery Z.. J. (že k poškodeniu hydroizolácie došlo) oproti záverom D.. Z.. Ž., R. (že k poškodeniu hydroizolácie

nedošlo). Súd prvej inštancie uviedol, že Z.. J. mal opakovanne obhliadnuť predmet poistenia, pričom Z.. Ž. svoj záver o nepoškodení hydroizolácie bližšie nezdôvodnil. Záverom súd prvej inštancie dodal, že bolo namieste hydroizoláciu sanovať, a že tu je jednoznačná súvislosť s existenciou mokrého snehu.

26. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie nesúhlasil a považoval ho za arbitrárne a v rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania. Poukázal na skutočnosť, že žiadnym dôkazom vykonaným počas súdneho konania nebolo preukázané, že k poškodeniu hydroizolácie pod trávnikom na terase predmetu poistenia skutočne došlo. Podľa vyjadrení znalca Z.. J. obsiahnutých v jeho znaleckom posudku č. 10/2012 zo dňa 28.3.2012, ten poškodenie hydroizolácie nevidel, nevedel ho lokalizovať a ani potvrdiť (napr. prvý odstavec na str. 7 a str. 8 znaleckého posudku č. 10/2012). Znalec tak toto poškodenie len predpokladal s poukazom na okolnosť, že k pretečeniu stropu, nad ktorým sa hydroizolácia a zatrávená terasa nachádzala, došlo. Znalec nezistil presne, v ktorom konkrétnom mieste, a akým spôsobom skutočne došlo k preniknutiu vody z terasy, neskúmal žiadne iné alternatívy pripadajúce v úvahu a uspokojil sa s nepreukázaným a len odhadovaným záverom.

27. Znalec D.. Z.. H. Ž., R.. však v rámci svojej znaleckej činnosti, na rozdiel od Z.. J., zistil presne miesto a spôsob pretečenia vody cez terasu na strop pod zatrávenou terasou, pričom zároveň vylúčil poškodenie hydroizolácie. Znalec Z.. Ž. mal pritom k dispozícii všetky podklady, ktoré mal k dispozícii aj znalec Z.. J., pričom k vypracovaniu znaleckého posudku Z.. J. došlo rovnako v nie malom časovom odstupe od vzniku škodovej udalosti (3 roky). Navyše zistenie o nepoškodení hydroizolácie nenamietal ani žalobca. Záver súdu prvej inštancie o osvojení si záverov znalca Z.. J., oproti znalcovi Ing. Žilinského považoval za nesprávny a jeho zdôvodnenie za nedostatočné a v priamom rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania. Takýto záver považoval zároveň aj v priamom rozpore s ostatnými závermi prvoinštančného súdu, keďže znalec Z.. J. v odôvodnení záveru o poškodení hydroizolácie uvádza ako dôvod a mechanizmus jej poškodenia tiaž snehu. Znaleckým dokazovaním znalca Z.. Ž. však tiaž snehu ako príčina poškodenia predmetu poistenia bola vylúčená, pričom s týmto záverom sa stotožnil aj súd prvej inštancie, keď v ods. 48 napadnutého rozhodnutia uvádza, že poistné riziko tiaž snehu alebo námrazy nebolo v tomto konaní preukázané a preto žalobcovi za toto riziko nevzniká nárok na poistné plnenia. Ak však súd prvej inštancie uvádza, že tiaž snehu nespôsobila škodu na predmete poistenia, t. j. neprebehol mechanizmus, ktorý mal spôsobiť poškodenie hydroizolácie, nie je zrejmé, ako potom podľa názoru súdu prvej inštancie malo dôjsť k jej poškodeniu, keď zároveň uzatvára, že hydroizolácia bola poškodená. Z takto neuspokojivého a protichodného odôvodnenia súdu prvej inštancie vyvstávajú aj ďalšie otázky, ako a z akých dôkazov súd prvej inštancie vychádzal, keď zavŕšil, že bolo namieste hydroizoláciu sanovať alebo prečo považoval potrebu tejto sanácie za v jednoznačnej súvislosti s existenciou mokrého snehu. Tiež nie je zrozumiteľné, na základe akých právnych alebo zmluvných ustanovení má mať žalovaný povinnosť hradiť žalobcovi sanáciu nepoškodenej hydroizolácie. Súd prvej inštancie patrične neodôvodnil ani to, na základe ktorého právneho alebo zmluvného ustanovenia má hradiť žalobcovi náklady za znalecký posudok č. 10/2012, vypracovaný znalcom Z.. J., navyše ak sa tento preukázal ako nesprávny a nepoužiteľný pre súdne konanie.

28. Namietal ďalej, že počas súdneho konania vyjadril názor, že ak by boli splnené podmienky pre priznanie poistného plnenia za škodovú udalosť, existujú tu okolnosti odôvodňujúce zníženie tohto plnenia v zmysle Čl. 4 bod 2 VPP a § 809 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Za takéto dôvody považuje nedodržanie prevenčnej povinnosti v zmysle Čl. 4 bod 1 písm. c) VPP a § 415 a § 809 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tieto dôvody vzhliada najmä v skutočnosti, že sneh sa hromadil na terase predmetu poistenia počas niekoľkých dní, t. j. k stavu, ktorý spôsobil škodovú udalosť nedošlo v priebehu relatívne krátkej doby. Žalobca s poukazom na silné sneženie si musel byť vedomý hromadiaceho sa snehu, ako aj jeho deštruktívnych vlastností a dôsledkov jeho prípadného náhleho topenia, pričom oboje považuje za notoriu. Dostupnosť na terasu je navyše normálna a i keď samotné odpratanie snehu z nej môže byť spojené s určitou mierou sťaženia, bol názoru, že nie nad mieru, ktorú by nebolo možné od žalovaného spravodlivo požadovať. V konečnom dôsledku žalobca sneh z predmetnej terasy aj svojpomocne a v krátkej dobe odstránil.

29. Súd prvej inštancie sa však nestotožnil ani s touto námietkou žalovaného, pričom uviedol, že podľa jeho názoru si žalobca plnil všetky povinnosti vyplývajúce mu z poistnej zmluvy, najmä keď na odporúčenie znalca Z.. J. odpratával sneh ako aj keď sa vyjadril, že nikdy predtým neodpratával sneh z tejto terasy. S uvedenými závermi súdu prvej inštancie opätovne nesúhlasil. Zdôraznil, že žalobca mal a mohol zabrániť vzniku škodovej udalosti včasným odstránením snehu z terasy, čo však neurobil,

príčom mu v tom nebránili žiadne prekážky. Skutočnosti, že odpratanie snehu patrí medzi základné povinnosti pri starostlivosti o nehnuteľnosť, ako aj pri predchádzaní vzniku škodám svedčí i ten fakt, že znalec Z.. J. ako prvé odporučil žalobcovi sneh z predmetnej terasy odpratať. Tiež bol toho názoru, že nie je vhodné odôvodňovať neporušenie preventívnej povinností poukazom na jej zjavné a vedomé porušovanie v minulosti, t. j. na vyjadrenie samotného žalobcu, že sneh zo zatravnenej terasy predmetu poistenia nikdy neodpratával. Takéto závery nemajú oporu v zákone ani dojednaniach poistnej zmluvy a podporujú nedbalostný prístup k starostlivosti o poistené veci a predchádzaniu vzniku škody na nich. Poistenie však nemá slúžiť tomu, kto sa o poistené veci riadne nestará a nekoná tak, aby zamedzil možnosti vzniku škody.

30. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu vyjadril súhlas s rozhodnutím súdu prvej inštancie a žiadal odvolanie žalovaného ako nedôvodné zamietnuť. Mal za to, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal z dojednania poistnej zmluvy a správne ustálil, že je irelevantné, ako došlo k vytvoreniu vodnej plochy, či zrážkami zo strechy alebo sa z topiaceho snehu pred vchodom. Podstatné je, aby boli splnené dve kumulatívne podmienky dojednané zmluvnými stranami a to vytvorenie súvislej vodnej plochy a jej výška. Podľa znaleckého posudku Z.. Ž. č. 7/2017, mal jasne preukázané, že podľa jeho odborných záverov došlo ku vzniku vodného stĺpca min. 50 -70 mm z roztopeného snehu, na čo žalovaný nereagoval a samotné odborné závery znalca Z.. Ž. zhrnuté v znaleckom posudku č. 3/2018, ktorým sa doplnil posudok č. 7/2017 nenamietal, keď nenavrhol v zmysle práva procesnej obrany strany konania súdu návrh i) na vykonanie ďalšieho dokazovania z oblasti odbornej otázky, ii) tiež sám neprodukoval taký dôkazný prostriedok, ktorý by odbornú otázku riešil inak. Žalovaný v zhrnutí pred vyhlásením dokazovania za skončené nepredložil žiadne dôkazy na vyvrátenie odborných záverov, ku ktorým sa dopracovali obaja znalci.

31. Ku gramatickému výkladu slova záplava, ktorý vo svojich vyjadreniach počas konania uvádzal žalovaný uviedol a poukázal na to, že počas danej udalosti došlo k napadnutiu snehu, ktorý v dôsledku náhleho oteplenia spolu s dažďovými zrážkami a výške stĺpca snehu pri svojom topení spôsobil tlak na poškodené miesto, pričom k zatopeniu došlo práve touto roztopenou vodou zo snehu ktorá v mieste poistenia (terasa domu) vytvorila súvislú vodnú plochu. Vo veci ustálenia odbornej otázky boli vypracované 3 znalecké posudky dvoma znalcami Z.. J. G. Z.. Ž.. Bol názoru, že bolo správne skutkové zistenie súdu prvej inštancie opreté o závery oboch znalcov, že v danom prípade išlo o nepredvídateľnú udalosť, ktorá z dôvodu poistnej ochrany dojednaných poistných rizík spôsobila vznik poistenej udalosti, pričom nie je podstatný gramatický výklad slov, ale to ako k tejto udalosti v praktickom živote došlo. Nejednoznačnosť formulácie výrazov obsiahnutých vo VPP a OPP sa vykladá v zmysle zásad spotrebiteľskej ochrany v prospech poisteného, zvlášť vtedy pokiaľ je tento občanom bez profesionálneho aparátu a odborných znalostí v danej oblasti poistenia.

32. Poukázal na Čl. 13 bod 5 VPP, podľa ktorého záplavou sa rozumie vytvorenie súvislej vodnej plochy, ktorá určitý čas stojí alebo prúdi v mieste poistenia, pričom podľa Čl. 9 bod 5 OPP je ustanovené, že za záplavu sa nepovažuje také zaplavenie plochy, keď je výška súvislej vodnej plochy nad zaplavenou plochou menšia ako 5 cm. Vo vzťahu k uvedenému poukázal na znalecký posudok, kde znalec v odpovedi na otázku č. 1 skonštatoval, že sa dá predpokladať, že došlo z dôvodu vzniku vodného stĺpca v predpokladanej výške 50 -70 mm v roztápajúcom sa snehu, pričom tlakom uvedenej vody táto prenikla cez oplechovanie balkónových dverí, pričom súhlasil so znalcom, že ku vzniku poškodenia hydroizolácie terasy z hľadiska dlhodobého procesu nedošlo, ale k poškodeniu došlo vplyvom nepriaznivej náhodnej nečakanej udalosti - napadnutie snehu. Súhlasil tiež so záverom súdu prvej inštancie, že vlastná tiaž zeminy a doba jej pôsobenia má minimálny vplyv na hydroizolačné vlastnosti použitej PVC fólie. Znalec jasne uviedol, že k poškodeniu došlo vplyvom nepriaznivej náhodnej a nečakanej udalosti, preto je zrejme, že žalobca nemá žiadnu spoluzodpovednosť za jej vznik.

33. Zároveň súd prvej inštancie tiež jasne a zrozumiteľne uviedol, prečo sa nestotožnil s obranou žalovaného - že sú pochybnosti o existencii snehu na terase. Uvedené bolo však riadne preukázané výsluchom žalobcu, fotodokumentáciou ako aj výsluchom svedka J., ktorý potvrdil, že bol na terase a sneh videl. Taktiež z posudku znalca Z.. T. J. č. 10/2012 jasne vyplýva, že deformáciu podkladu hydroizolácie a poruchu fólie spôsobil mokrý a ťažký sneh, ktorý premočil všetky strešné vrstvy zelenej strechy a svojou tiažou pretlačil tepelnú izoláciu PPS umiestnenú pod Fatrafol 810 v niektorom detaile, či spoji a cez vzniknutú netesnosť v hydroizolácii prišlo následne k zatečeniu priestorov pod terasou cez vzniknuté praskliny v betónovom nosníku.

34. Mal teda za to, že obaja znalci v posudkoch tvrdia zhodné tvrdenia, pričom súd je povinný tieto odborné závery prijať a na ich základe aj rozhodnúť, pretože súd nemôže tieto odborné závery vo svojom rozhodovaní posudzovať inak len na základe právneho záveru žalovaného. Po predložení súkromného znaleckého posudku žalobcom, žalovaný nepredložil iný znalecký posudok ani nijako inak odborne nepoprel inými odbornými závermi či tvrdeniami o iných odborných záveroch, ktoré by boli mohli zvrátiť alebo nahradiť odborné závery uvedené v posudkoch.

35. V ďalšej časti odvolania žalovaný uvádza, že vzniesol námietku premlčania, ktorej súd nevyhovel z dôvodu, že predmetom konania bolo posúdenie, či žalovaný mohol nevyplatiť poisťné plnenie z dôvodu, že ku škodovej udalosti nedošlo žiadnym poisťným rizikom a opačný postup súdu by bol v rozpore s dobrými mravmi. Podľa názoru žalovaného ide o odôvodnenie, ktoré je nejednoznačné, mätúce a nemá oporu vo vlastnom postupe súdu. Uviedol, že žalovaným uplatnená námietka premlčania sa viaže k právnej kvalifikácii nároku; v danom konaní išlo o návrh na zaplatenie poisťného plnenia vo výške, ktorá sa od uplatnenia návrhu nezmenila, pričom poukázal na chronologický sled udalostí a skutočnosť, že žalovaný sa domáha premlčania takej kvalifikácie nároku, ktorú sám pri obhliadke určil, a o ktorú oprel šetrenie a uzatvorenie škodovej udalosti. Pokiaľ v námietke premlčania tvrdí, že žalobca sa mal domáhať správne poisťného plnenia z poisťného krytia záplava, potom jeho postup nepožíva ochranu v právnych vzťahoch ani v predpisoch, pretože žalovaným (odborne spôsobilá osoba) určená kvalifikácia nároku poisťného krytia bol definovaný charakter udalosti a druh nároku. Predmetom nároku žalobcu bolo od okamihu uplatnenia vymáhanie poisťného plnenia z poisťnej zmluvy (druh nároku) vo výške, ktorá sa od uplatnenia nemenila. Mal teda za to, že súd námietku premlčania uplatnenú žalovaným vyhodnotil správne a súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že k premlčaniu nároku žalobcu nedošlo, tento bol uplatnený včas. Naopak bola preukázaná príčina vzniku škody ako náhodná udalosť a preto musí byť záujem v konaní zistiť akým mechanizmom došlo k tomuto dôsledku, nakoľko súd prvej inštancie preskúmava to, či mal žalovaný právo odmietnuť poisťné plnenie z dôvodu, že nenastala taká udalosť, ktorá by bola krytá ktorýmkoľvek z poisťných rizík uvedeným v poisťnej zmluve, pričom poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR z 31.8.2004, sp. zn. 25 Cdo 2648/2003 a z 19.2.2009, sp. zn. 25 Cdo 539/2008. Mal za to, že súd prvej inštancie námietku premlčania odmietol oprávnene na základe skutočností, ktoré boli v konaní preukázané.

36. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal výšku priznaného nároku na tom základe, že výška nákladov na odstránenie škody spôsobenej škodovou udalosťou bola určená na základe znaleckého posudku znalcom Z.. J., pričom náklady priamo súviseli alebo bezprostredne nadväzovali na výmenu hydroizolácie pod trávnikom na terase, pričom podľa žalovaného na základe znaleckého posudku Z.. Ž. vysvitlo, že hydroizolácia nebola poškodená, uviedol, že žalovaný tento nárok rozporoval len na pojednávaní dňa 25.9.2018, pričom podľa zápisnice tento nárok rozporoval len všeobecne a neuviedol konkrétnu sumu alebo iné vyčíslenie, alebo dôkaz v oporu svojho tvrdenia na základe ktorého by súd mohol rozhodnúť, čo považuje za nedostatočné tvrdenie pri preukazovaní spornosti nároku. Zároveň podľa žalovaného súd si osvojil závery Z.. J.F. oproti záverom Z.. Ž.. Avšak z odôvodnenia súdu jasne vyplýva skutočnosť, že Z.. Ž. nezdôvodnil svoj záver o nepoškodení hydroizolácie. Je zrejmé, že súd nemôže rozhodovať na základe neodôvodnených záverov. Taktiež samotný žalovaný vo svojom odvolaní sa vo viacerých častiach nestotožňuje so znaleckým posudkom Z.. Ž., až na túto jedinú skutočnosť, ktorá by pre žalovaného mohla byť „výhodnejšia“.

37. Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že existujú okolnosti odôvodňujúce zníženie poisťného plnenia, pretože sneh sa na terase hromadil počas viacerých dní a žalobca si musel byť vedomý hromadiaceho sa snehu a jeho deštruktívnych vlastností, mal za to, že v konaní bolo jasne preukázané, že žalobca si plnil svoje prevenčné povinnosti a sneh z terasy odprataval na odporúčenie znalca Z.. J.. Žalovaný poukazoval na vedomé porušovanie prevenčných povinností žalobcu aj v minulosti, avšak pozabudol na skutočnosť, že nie stále sú poveternostné podmienky také, aby terasa bola aj v minulosti pokrytá snehom a bolo potrebné ju odpratávať. Zo strany žalovaného ide len o hypotetické konštatovanie, ktoré však nie je ničím podložené.

38. Žalovaný v odvolacej replike poukázal na obsahové nedostatky vyjadrenia žalobcu, v ktorom žalobca v niektorej svojej argumentácii odkazuje na okolnosti alebo tvrdenia len vo všeobecnej rovine, bez ich konkrétneho určenia, v inej si odporuje, v niektorej nie je žalovanému zrozumiteľné, čo ňou žalobca myslel a v niektorej uvádza nepravdivé tvrdenia. Žalobca tiež do značnej miery

dezinterpretuje vyjadrenia žalovaného a venuje sa okolnostiam, ktoré neboli predmetom podaného odvolania. Obsah predmetného vyjadrenia tak celkovo pôsobí nekonzistentne, nejednoznačne a tým máťúco a nezrozumiteľne, preto zotrval v celom rozsahu na odôvodnení svojho odvolania zo dňa 10.12.2018, pričom zrekapituloval argumentáciu, ktorou dôvodí opodstatnenosť podaného odvolania založenom na tom, že a) k poškodeniu rodinného domu nachádzajúceho sa v U. na I. U. O. XX dňa 26.2.2009 nedošlo poisteným rizikom (ani tiažou snehu, ani záplavou), b) že k uplatneniu práva na poistné plnenie za škodovú udalosť spôsobenú záplavou došlo až po jeho premlčaní, c) že značná časť uplatneného nároku (za opravu hydroizolácie) nie je dôvodná, d) že tu sú dôvody pre zníženie poistného plnenia a zopakoval svoju odvolaciu argumentáciu.

39. Ďalej uviedol, že skutočnosť, že žalovaný nenavrhol ďalšie dokazovanie nie je prekážkou dožadovať sa riadneho a objektívneho právneho posúdenia veci a vyhodnotenia skutkových zistení. I keď súhlasí, že riešenie odborných otázok neprináleží súdu, úlohou súdu prvej inštancie pri zisťovaní skutkového stavu je nepochybne odborné závery znalcov riadne vyhodnotiť v súvislosti s ostatnými dôkazmi. Vyjadrenie znalca zapísaného v odbore stavebníctvo ohľadom hydrologických, či meteorologických otázok nie je možné považovať za odborný záver, ktorým by bol súd viazaný, najmä ak mu odporujú ostatné dôkazy. V tejto veci nie je dôvodné poukazovať na pravidlo výkladu v prospech spotrebiteľa, nakoľko pre aplikáciu tohto pravidla by najskôr musela existovať možnosť rozdielného výkladu dojednaní poistnej zmluvy, avšak za použitia akéhokoľvek výkladového pravidla, nie je možné dospieť k záveru, že mokrý sneh je súvislou vodnou plochou. Uvedené pravidlo sa tiež nevzťahuje na interpretáciu skutkových zistení. Žalobca nepodal svoju žalobu na podklade záverov likvidačnej činnosti žalovaného, ale na podklade záverov znaleckého posudku vypracovaného jeho známym, znalcom Z.. J.. J. bola zadaná úloha, s ktorou sa mal riadne a objektívne odborne vysporiadať. Pokiaľ sa neskôr v konaní preukázalo, že znalec nesprávne určil príčinu a spôsob vzniku škodovej udalosti, na podklade ktorých žalobca nesprávne podal žalobu, za takýto dôsledok žalovaný nemôže niesť zodpovednosť. Žalovaný si je vedomý právneho názoru spočívajúcom v možnosti neprihliadnuť na vznesenie námietky premlčania, ak vznesenie takejto námietky je v rozpore s dobrými mravmi. Zdôraznil však, že justičná prax takúto aplikáciu pripúšťa len vo výnimočných prípadoch. V čom mala spočívať výnimočnosť tohto prípadu žalobca už neuvádza a nie je možné sa uvedené dozvedieť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. V zmysle procesnoprávných predpisov občianskeho súdneho konania nie je podstatné, či strana sporu rozporovala v konaní uplatnený nárok len na pojednávaní, podstatné je, aby tak urobila riadne a včas. Bol názoru, že uvedením presného dôvodu, pre ktorý rozporuje výšku uplatneného nároku a to pred vyhlásením dokazovania za skončené v zmysle § 182 C. s. p. riadne a včas uplatnil predmetný prostriedok procesnej obrany. I keď neuviedol konkrétnu výšku, v ktorej uplatnený nárok rozporuje, uviedol konkrétne dôvody a okolnosti, ktoré jasne a zrozumiteľne umožňujú rozsah rozporovanej výšky jednoznačne určiť. V konečnom dôsledku žalobca nenamietal neurčitosť takehoto rozporovania a ani súd nevyzval žalovaného na objasnenie jeho vyjadrenia. Na margo vyjadrenia žalobcu, že prevenčnú povinnosť dodržal, pretože na odporúčanie Z.. J. sneh z terasy odstránil, uviedol, že považuje za nezmyselné dôvodit' dodržanie prevenčnej povinnosti vykonaním činnosti takejto prevenčnej povinnosti až po vzniku škody, ktorej malo dodržanie prevenčnej povinnosti zabrániť.

40. Žalobca v odvolacej duplike v plnom rozsahu zotrval na svojich tvrdeniach vo vyjadrení k odvolaniu a tiež na tvrdeniach uskutočnených počas celého konania pred súdom prvej inštancie. Mal za to, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal z dojednaní poistnej zmluvy a správne ustálil, že je irelevantné, ako došlo vytvoreniu vodnej plochy, či zrážkami zo strechy alebo z topiaceho sa snehu; podstatné je, aby boli splnené dve kumulatívne podmienky dojednané zmluvnými stranami a to vytvorenie súvislej vodnej plochy a jej výška. Súd prvej inštancie mal podľa znaleckého posudku Z.. Ž. č. 7/2017, jasne preukázané, že podľa jeho záverov došlo ku vzniku vodného stĺpca min. 50 -70 mm z roztopeného snehu, na čo žalovaný nereagoval a samotné odborné závery znalca zhrnuté v znaleckom posudku č. 3/2018, ktorým sa doplnil znalecký posudok č. 7/2017, nenamietal. Žalovaný v záverečnom zhrnutí nenamietal nenaplnenie uvedených podmienok z titulu záplava a nepredložil ani nenavrhol žiadne dôkazy vykonať na vyvrátenie odborných záverov znalcov.

41. Žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku, pričom mal za to, že premlčanie sa zásadne viaže k inak nesporne včas uplatnenému nároku na plnenie z poistného vzťahu s jeho číselným vyjadrením, teda k výške právnej kvalifikácii nároku, pričom v danom konaní išlo o uplatnenie nároku na zaplatenie poistného plnenia z poistného vzťahu vo výške, ktorá sa od uplatnenia návrhu na súde do okamihu vznesenia námietky premlčania, ako aj do rozhodnutia súdu o nároku nezmenila. Teda mal za to, že súd

prvej inštancie námiatku premlčania uplatnenú žalovaným vyhodnotil správne a že k premlčaniu nároku žalobcu z titulu záplava nedošlo, tento bol uplatnený včas, keď s poukazom na žalovaným odmietnutie poisteného plnenia z dôvodu nenaplnenia žiadneho z poistných rizík poistného vzťahu, naopak bola odbornými závermi znalcov preukázaná príčina vzniku škody ako náhodná udalosť a preto musí byť záujem v konaní zistiť akým mechanizmom došlo k tomuto dôsledku, nakoľko súd preskúmava to, či mal žalovaný právo odmietnuť poistné plnenie z dôvodu, že nenastala taká udalosť, ktorá by bola krytá ktorýmkoľvek z poistných rizík uvedeným v poistnej zmluve.

42. Nedobromyseľnosť žalovaného, ktorý sám konaním svojich odborne spôsobilých osôb podriadil poistnú udalosť v zápise o priebehu poistnej udalosti pod poistné riziko „ťaž snehu“ a nie pod ostatné poistné riziká obsiahnuté z poistnej ochrany komplexu poistného vzťahu spočíva v úvahe, či úmyselne žalovaný nemal záujem zaviesť spotrebiteľa vo vymedzení právnej kvalifikácie poistného rizika s cieľom znemožniť mu správne uplatnenie nároku, keď takéto konanie by potom nesporné bolo v rozpore s dobrou vierou a zneužívaním právneho postavenia silnejšej zmluvnej strany právneho vzťahu a nepoživalo by ochranu v právnych vzťahoch, ktoré by boli spojené s uplatnením námiatky premlčania nároku vzneseného poisťovňou.

43. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozsudkom č. k. 16Co/72/2019-685, zo dňa 26.10.2021, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobca v podanej žalobe tvrdil, že dňa 26.2.2009 došlo na streche rodinného domu v dôsledku poistnej udalosti podľa Čl. 13 bod 14 VPP živelného poistenia - ťaž snehu a námraza k deformácii podkladu hydroizolácie a súčasne poruchy fólie Fatrafolu tak, že pod ťarchou mokrého a ťažkého snehu, tento premočil všetky strešné vrstvy zelenej strechy nad halou a svojou ťažou pretlačil tepelnú izoláciu PPS umiestenú pod fóliou Fatrafolu, čím okrem iného došlo aj k poškodeniu maľoviek a parkiet v dome, potom jeho neskoršie tvrdenie, že ku škode došlo dňa 26.2.2009 v dôsledku poistnej udalosti podľa Čl. 13 bod 5 VPP živelného poistenia - záplava, vytvorením súvislej vodnej plochy s výškou viac ako 5 cm, je zmenou žaloby v zmysle § 140 ods. 1 C. s. p., pretože ide o podstatnú zmenu rozhodujúcich skutočností, z ktorých žalobca vyvodzuje dôvodnosť uplatneného nároku na poistné plnenie (a teda aj právny dôvod vzniku nároku na poistné plnenie). Uvedené je plne súladné aj s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.7.2008, sp. zn. 1 M Obdo V 19/2007, podľa ktorého „Za zmenu žaloby je treba považovať aj procesný úkon, ktorým žalobca, hoci požaduje rovnaké plnenie, tak následne činí na základe iných skutočností než tých, ktoré uviedol v žalobe.“ Pokiaľ v nadväznosti na tieto nové skutkové tvrdenia žalovaný v priebehu konania vzniesol námiatku premlčania, súd prvej inštancie túto nesprávne právne posúdil, ak mal za to, že nárok žalobcu bol uplatnený včas s poukazom na žalovaným odmietnutie poistného plnenia, z dôvodu nenaplnenia ani jednou z príčin vo VPP a naopak bola preukázaná príčina vzniku škody ako náhodná udalosť. Žalobca totižto žalobu založil výučne na skutkovom tvrdení, že príčinou vzniku škody (poistnou udalosťou, s ktorou je spojená povinnosť žalovaného plniť) je ťaž snehu. Na uvedenom nič nemení ani tá skutočnosť, že predmetom skutkového tvrdenia je tvrdenie o právnej skutočnosti (vzniku poistnej udalosti, ktorou je ťaž snehu). V danom prípade sa nejedná o situáciu, kedy by bolo v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít v Slovenskej republike možné (a nutné) aplikovať vo vzťahu k námiatke premlčania vznesenej žalovaným korektív dobrých mravov, námiatka premlčania vznesená žalovaným v prvoinštančnom konaní je účinnou procesnou obranou.

44. Na podklade dovolania žalobcu podaného proti rozsudku odvolacieho súdu, Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 27.2.2024, sp. zn. 1Cdo/112/2022, zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 16Co/72/2019-685, zo dňa 26.10.2021, z dôvodu, že odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie žalobu zamietol, nakoľko podľa jeho názoru si mal žalobca správne uplatniť svoje práva z poistnej zmluvy správnym určením a popisom ako k poistnej udalosti došlo. Odvolací súd však nenariadil vo veci pojednávanie, hoci sa jednalo o spotrebiteľa a rozhodnutie odvolacieho súdu malo byť vydané v neprospech spotrebiteľa a nezoznámil slabšej strane svoj odlišný právny názor a nedal spotrebiteľovi príležitosť sa k tomuto názoru vyjadriť. Spotrebiteľ tak nevedel, že odvolací súd bude na vec nazerat inak a nemohol tomu prispôsobiť svoje právne a skutkové námiatky. Z pohľadu výsledkov konania na súde prvej inštancie odvolací súd založil svoje rozhodnutie „nečakane“ a nepredvídateľne, pričom spotrebiteľ ako dovolateľ v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní. Zo spisu totiž nevyplýva, že by odvolací súd postupoval podľa § 382 C. s. p., že by si splnil svoju povinnosť vyplývajúcu z tohto ustanovenia, čím porušil právo slabšej strany na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Výzva odvolacieho súdu podľa § 382 C. s. p. je potrebná

vždy, keď odvolací súd dospeje k záveru, že nárok spotrebiteľa treba posúdiť inak (v neprospech), ako ho posúdil súd prvej inštancie. Bol tiež názoru, že odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí presvedčivo nevysporiadal s dôvodmi prvostupňového súdu, pre ktoré považoval prvostupňový súd nárok žalobcu za nie premlčaný. Aj podľa dovolacieho súdu sa javí argumentácia prvostupňového súdu za vecne a právne správna, preto ak odvolací súd chce zmeniť napadnutý rozsudok prvostupňového súdu z tohto dôvodu, bude musieť svoje rozhodnutie argumentačne presvedčivo odôvodniť. Len zmena skupenstva snehu na vodu v predmetnej poisťovnej udalosti bez ďalšieho nemôže byť na ťarchu spotrebiteľa, navyše keď k tomu aby mohla byť ustálená príčina jej vzniku bolo nutné vykonať odborné znalecké dokazovanie.

45. Následne odvolací súd (už v inom zložení senátu) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), viazaný právnym názorom vyjadreným dovolacím súdom v jeho zrušujúcom uznesení, opätovne preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

46. Žalobca sa žalobou doručенou súdu prvej inštancie 14.5.2012 domáhal od žalovaného zaplataenia 5.558,61 eura s prísl. na tom skutkovom základe, že 26.2.2009 došlo ku škodovej udalosti, ktorú žalovaný vedie pod číslom 3091000782. Škodová udalosť nastala na streche rodinného domu (nad halou), kde došlo k zatečeniu ohýbaných kazetových podhl'adov v mieste pod nosným trámom v počte 3 ks, prasklinám betónu v nosnom preklade v priečnom smere pod zatečenými kazetovými podhl'admi. Nosný trám je v mieste, kde sa stropná doska miestnosti mení na statickú dosku terasy. Kamenné dosky pred výstupom na terasu boli popraskané a zlomené, čím došlo k deformácii podkladu hydroizolácie a súčasne poruchy fólie Fatrafolu tak, že pod ťarchou mokrého a ťažkého snehu, tento premočil všetky strešné vrstvy zelenej strechy nad halou a svojou tiažou pretlačil tepelnú izoláciu PPS umiestnenú pod fóliou Fatrafolu, čím došlo ak k poškodeniu maľoviek a parkiet v dome. Svoj nárok opieral o Čl. 13 bod 14 VPP, podľa ktorého tiažou snehu a námrazy sa rozumie deštruktívne pôsobenie ich nadmernou hmotnosťou na strešné krytiny alebo nosné konštrukcie budov. Opodstatnenosť svojho nároku preukazoval znaleckým posudkom č. 10/2012 vypracovaným znalcom Z.. T. J..

47. Podaním doručенým súdu prvej inštancie 6.4.2018 žalobca doplnil skutkové tvrdenia tak, že predmetom žaloby je peňažný nárok uplatnený ako nárok na plnenie z poisťovnej zmluvy, pričom oznámením o odmietnutí poisťového plnenia z 18.3.2009 vo vzťahu k identifikácii poisťového rizika uskutočnenom žalovaným v zápise o obhliadke škodovej udalosti z 3.3.2009 zástupcom poisťovne, bol vymedzený skutkový rámec tvoriaci podklad pre vecné preskúmanie; pre zmenu dôsledkov napadnutia snehu mal za to, že došlo k naplneniu poisťového rizika záplava.

48. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 11C/249/2012-549, zo dňa 30.5.2018 pripustil zmenu žaloby doplnením rozhodujúcich skutočností podľa podania žalobcu zo dňa 6.4.2018 a skúmal, či žalobcovi vznikol nárok na plnenie z poisťovnej zmluvy.

49. V priebehu konania žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu z titulu plnenia poisťovnej udalosti záplava. Súd prvej inštancie túto vyhodnotil za nedôvodnú, pričom mal za to, že nárok žalobcu bol uplatnený včas a to s poukazom na žalovaným odmietnutie poisťového plnenia z dôvodu nenaplnenia ani jednou z príčin vo VPP, naopak bola preukázaná príčina vzniku škody ako náhodná udalosť, a preto musí byť záujem v konaní zistiť akým mechanizmom došlo k tomuto dôsledku, nakoľko súd preskúmava to, či žalovaný mal právo odmietnuť poisťové plnenie z dôvodu, že nenastala taká udalosť, ktorá by bola krytá ktorýmkoľvek z poisťových rizík uvedeným v poisťovnej zmluve. Opačný postup by podľa názoru súdu prvej inštancie bol aj v rozpore s dobrými mravmi.

50. Žalovaný v podanom odvolaní nesúhlasil s posúdením námietky premlčania súdom prvej inštancie. Odôvodnenie súdu prvej inštancie považoval za nejednoznačné, máťuce a nemajúce oporu v jeho vlastnom postupe, pretože pokiaľ predmetom súdneho konania bolo posúdenie správnosti nevyplatenia poisťového plnenia za škodovú udalosť, potom tieto tvrdenia nepochybne boli uplatnené už v obsahu pôvodnej žaloby. V takom prípade však nebolo potrebné navrhovať zmenu žaloby a súd prvej inštancie nemal rozhodovať o jej prípustnosti. Bol však názoru, že žalobca si žalobou uplatnil práve a len poisťové plnenie za škodu spôsobenú tiažou snehu a až svojím podaním zo dňa 6.4.2018, označeným ako zmena žaloby podľa § 140 ods. 2 C. s. p., došlo k uplatneniu nároku na poisťové plnenie za škodu spôsobenú

záplavou, t. j. až po 9 rokoch od jej údajného vzniku. Z uvedeného dôvodu považoval vznesenú námietku premlčania za dôvodnú a mal za to, že súd prvej inštancie jej mal vyhovieť.

51. Odvolací súd na ozrejmienie právnej stránky veci uvádza, že základom žaloby je pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1 C. s. p.); ide o údaje, ktoré sú nevyhnutné na to, aby bolo jasné, o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť. Žalobca musí v žalobe uviesť také skutočnosti, ktorými opíše skutok, na základe ktorého uplatňuje svoj nárok, a to v takom rozsahu, ktorý umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu, teda vymedziť predmet konania po skutkovej stránke. Súčasne platí, že civilné sporové konanie je ovládané zásadou „iura novit curia“ (súd pozná právo) a teda, že žalobca nie je povinný uplatnený nárok právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia veci je vecou súdu. Neuvedenie právnej kvalifikácie uplatneného nároku preto nie je vadou žaloby a neprichádza do úvahy odmietnutie podania.

52. Na povinnosť o náležitostiach žaloby nadväzuje povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (§ 150 ods. 1 C. s. p.). Prívlastok „skutkové“ slúži práve na zvýraznenie, že nejde o tvrdenia právne. Strany nemajú povinnosť vyjadrovať sa k právnemu posúdeniu veci, teda k otázkam aplikácie určitého právneho predpisu na nimi tvrdený skutkový stav a k otázkam jeho interpretácie (majú však právo tak urobiť).

53. Zmenou žaloby v zmysle § 140 C. s. p. sa rozumie zmena spočívajúca v tom, že žalobca na základe rovnakého skutkového základu požaduje rovnaké plnenie vo väčšom rozsahu, než sa domáhal v žalobe; na základe rovnakého skutkového základu požaduje iné plnenie, napr. namiesto uloženia povinnosti k nepeňažnému plneniu sa domáha zaplatenia peňažnej čiastky; na základe rovnakého skutkového stavu požaduje namiesto splnenia povinnosti vydanie určujúceho výroku alebo naopak, t. j. mení žalobu o plnenie na určovaciu žalobu; ďalej požaduje síce rovnaké plnenie, ale na základe iného skutkového stavu než ho opísal v žalobe, a to buď úplne nového alebo doplneného o ďalšie rozhodujúce skutočnosti; a napokon na základe iného skutkového stavu požaduje iné plnenie.

54. V sporovom konaní, pre ktoré platí zásada dispozičná a prejednacia (a takýmto bolo aj konanie v tejto veci), je zásadne vecou strán tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení (§ 132 ods. ods. 1 C. s. p., Čl. 8 Základných princípov C. s. p.). Pretože v sporovom konaní stoja strany proti sebe a majú opačný záujem na výsledku konania, povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť zaťažuje každú zo sporových strán v úplne inom smere. Každá zo sporových strán musí v závislosti na hypotéze právnej normy tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy, na základe ktorých bude môcť súd rozhodnúť v jej prospech (bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno). Splnenie dôkaznej povinnosti potom nemá bez predchádzajúceho splnenia povinnosti tvrdenia pre vec význam, čo platí najmä (nielen však) v prípadoch (medzi ktoré patrí aj tento), v ktorých sa uplatňuje zásada prejednacia.

55. Z uvedeného potom plynie, že to, čo tvorí skutkový základ žaloby (povinnosť strany tvrdiť skutočnosti potrebné k tomu, aby súd mohol o žalobe rozhodnúť) možno vyvodiť z hypotézy hmotnoprávnej normy, od ktorej žalobca svoj nárok vyvodzuje. V závislosti od hypotézy právnej normy, sú potom predmetom skutkových tvrdení aj rôzne právne skutočnosti, teda skutočnosti označené právnou normou v jej hypotéze (v skutkovej podstate). Právna skutočnosť, je skutočnosť, s ktorou právny poriadok spája právny následok; právne skutočnosti môžu byť tiež výsledkom aplikácie nejakej právnej normy ako napr. právny úkon, zmluva. To, že predmetom „skutkových“ tvrdení sú aj „právne“ skutočnosti, nie je vo vzájomnom protiklade; prívlastok „právne“ znamená, že skutočnosti sú významné pre právo (pre aplikáciu právnej normy). Na objasnenie napr. ak sa žalobca domáha zaplatenia nejakej sumy z inominátnej zmluvy, musí tvrdiť, že došlo k uzavretiu zmluvy. Každá zmluva ako taká je právnym úkonom, čiže predstavuje právnú skutočnosť.

56. Podľa § 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť (poistná udalosť). Poistná udalosť teda predznamenáva okruh skutočností, ktoré majú byť v súdnom konaní dokazované; označenie poistnej udalosti potom patrí medzi rozhodujúce skutočnosti, ktoré majú byť uvedené v žalobe o poistné plnenie a ktoré sú predmetom dokazovania. Z hypotézy právnej normy § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá vymedzuje aj obsah povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti v súdnej veci potom vyplýva, že v spore o poistné plnenie má žalobca ako poistený bremeno tvrdenia, že s poistiteľom uzavrel poistnú zmluvu a že nastala náhodná udalosť v poistnej zmluve bližšie označená, na základe ktorej vznikla poistiteľovi povinnosť plniť. Z

tohto bremena tvrdenia potom pre poisteného (žalobcu) vyplýva dôkazné bremeno preukázania týchto skutočností. Dôkazné bremeno zaťažuje tú stranu, ktorej je na prospech existencia skutočnosti, o ktorej tvrdí, že nastala.

57. Vo všeobecnosti je možné poisťnú udalosť definovať ako právnu skutočnosť, s ktorou je spojená povinnosť poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie. V každej poisťnej zmluve je poisťná udalosť opísaná ako jav, ktorý je vymedzený a) príčinou uvedenou v poisťnej zmluve (tu napr. tiaž snehu, záplava), b) následkom (smrť, vznik škody), c) výlukovými okolnosťami, ktorých splnenie vylučuje, aby právo na poisťné plnenie mohlo byť úspešne uplatnené u poisťovateľa. Poisťnú udalosť však nemožno automaticky stotožniť so škodovou udalosťou. Pod škodovou udalosťou treba rozumieť akúkoľvek náhodnú udalosť, ktorá vedie ku vzniku škody; nie každá škodová udalosť je aj poisťnou udalosťou. Škodová udalosť je preto širší pojem ako poisťná udalosť. Označenie poisťnej udalosti je rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá má byť uvedená v žalobe o poisťné plnenie a ktorá tak vymedzuje predmet dokazovania.

58. Ak potom žalobca v podanej žalobe tvrdil, že dňa 26.2.2009 došlo na streche rodinného domu v dôsledku poisťnej udalosti podľa Čl. 13 bod 14 VPP živelného poistenia - tiaž snehu a námraza k deformácii podkladu hydroizolácie a súčasne poruchy fólie Fatrafolu tak, že pod ťarchou mokrého a ťažkého snehu, tento premočil všetky strešné vrstvy zelenej strechy nad halou a svojou tiažou pretlačil tepelnú izoláciu PPS umiestenú pod fóliu Fatrafolu, čím okrem iného došlo aj k poškodeniu maľoviek a parkiet v dome, potom je jeho neskoršie tvrdenie, že ku škode došlo dňa 26.2.2009 v dôsledku poisťnej udalosti podľa Čl. 13 bod 5 VPP živelného poistenia - záplava, vytvorením súvislej vodnej plochy s výškou najmenej 5 cm, zmenou žaloby v zmysle § 140 ods. 1 C. s. p., pretože ide o podstatnú zmenu, resp. doplnenie rozhodujúcich skutočností, z ktorých žalobca vyvodzuje dôvodnosť uplatneného nároku na poisťné plnenie (a teda aj právny dôvod vzniku nároku na poisťné plnenie). Uvedené je plne súladné aj s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.7.2008, sp. zn. 1 M Obdo V 19/2007, podľa ktorého „Za zmenu žaloby je treba považovať aj procesný úkon, ktorým žalobca, hoci požaduje rovnaké plnenie, tak následne činí na základe iných skutočností než tých, ktoré uviedol v žalobe.“

59. Súd prvej inštancie preto správne uznesením č. k. 11C/249/2012-549, zo dňa 30.5.2018 pripustil zmenu žaloby doplnením rozhodujúcich skutočností podľa podania žalobcu zo dňa 6.4.2018.

60. Z uvedeného plynie, že zmena žaloby má z hľadiska procesného ten právny dôsledok, že pokým súd o zmene žaloby nerozhodne, nemôže vo veci ďalej konať a rozhodovať, pretože bez takéhoto rozhodnutia nie je zjavné, čo je predmetom konania (či žalobný nárok pôvodný alebo zmenený alebo žaloba o doplnenú o ďalšie rozhodujúce skutočnosti). Zmena žaloby však má aj hmotnoprávne účinky. V súdnej praxi pritom niet potom pochyb o tom, že v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka hmotnoprávnym účinkom návrhu na zmenu žaloby, ktorú súd pripustil, je zastavenie plynutia premlčacej lehoty. Hmotnoprávne účinky týmto spôsobom novo uplatneného nároku alebo novo uplatnenej časti nároku nastávajú dňom, v ktorom súdu došiel písomný návrh na zmenu žaloby. Z hľadiska hmotnoprávných účinkov teda žaloba týkajúca sa uplatneného nároku, založená na nových, resp. doplnených skutkových tvrdeniach, ktoré boli súdom prvej inštancie pripustené uznesením č. k. 11C/249/2012-549, zo dňa 30.5.2018, právoplatným 9.5.2018, bola žalobcom uplatnená až doručením návrhu na zmenu žaloby, t. j. 6.4.2018, teda po uplynutí všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehoty, ktorá začala žalobcovi plynúť za rok po poisťnej udalosti (§ 104 Občianskeho zákonníka) a uplynula 26.2.2013.

61. Odvolací súd preto v súlade s odvolacou argumentáciou žalovaného uvádza, že pokiaľ súd prvej inštancie na jednej strane uznesením č. k. 11C/249/2012-549, zo dňa 30.5.2018 pripustil zmenu žaloby jej doplnením a na strane druhej uviedol, že pokiaľ ide o námietku premlčania nároku žalobcu z titulu plnenia poisťnej udalosti záplava, vznesenú žalovaným, túto vyhodnotil za nedôvodnú, keď mal za to, že nárok žalobcu bol uplatnený včas, potom tento jeho záver s poukazom na skutočnosti uvedené v predchádzajúcom odseku nemôže byť správny. Súčasne však odvolací súd poukazuje aj na to, že hoci súd prvej inštancie nárok žalobcu považoval za uplatnený včas, včasnosť vznesenej námietky premlčania z hľadiska hmotnoprávných následkov zmeny žaloby, ktorú pripustil uznesením č. k. 11C/249/2012-549, zo dňa 30.5.2018 neposudzoval.

62. Hodno tiež dodať, že iný právny názor nevyjadril ani dovolací súd v zrušujúcom uznesení; ani dovolací súd v zrušujúcom uznesení nevyslovil, že súd prvej inštancie a odvolací súd pochybili, ak

za doplnenie rozhodujúcich skutkových tvrdení majúcich za následok procesnoprávnu povinnosť súdu rozhodnúť o zmene žaloby, považovali návrh žalobcu zo dňa 6.4.2018; tiež nevyjadril taký právny názor, z ktorého by vyplývalo, že návrhom na doplnenie rozhodujúcich skutkových tvrdení, o ktorých súd prvej inštancie rozhodol uznesením č. k. 11C/249/2012-549, zo dňa 30.5.2018, nenastali hmotnoprávne účinky podľa § 112 Občianskeho zákonníka, ktoré sú spojené s návrhom na zmenu žaloby.

63. Bez ohľadu na vyššie uvedené, teda bez ohľadu na to, že za daného procesnoprávneho stavu nemožno dospieť k inému právnemu názoru ako takému, že nárok žalobcu na poistné plnenie titulom poistného rizika - záplava nebol na súde uplatnený včas, treba uviesť, že námietku premlčania nemožno vždy považovať za účinne vznesenú. V súlade s ustálenou judikatúrou najvyšších súdnych autorít v Slovenskej republike (Čl. 4 ods. 2 Základných princípov C. s. p.) možno námietku premlčania považovať za neúčinnú iba v určitých výnimočných situáciách, ak by bola námietka premlčania vznesená v rozpore s dobrými mravmi. V rozpore s dobrými mravmi môže byť len taký výkon práva stranou sporu, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhej strany sporu, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhá strana sporu márne uplynutie premlčacej doby nezavinila a voči nej by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby (obdobne uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 176/2011, zo dňa 20.4.2011). Hodno podotknúť, že odopretie výkonu práva uplatniť námietku premlčania predstavuje veľký zásah do právnej istoty, ktorá je taktiež hodnotou chránenou ústavným poriadkom. Z uvedeného dôvodu prevážia dobré mravy nad právnou istotou iba vo výnimočných prípadoch. Korektív dobrých mravov sa aplikuje napríklad v prípade, ak sa poškodený dozvie o vzniku škody až po uplynutí premlčacej doby, t. j. v prípade, keď poškodený nemal reálnu možnosť uplatniť si svoj nárok včas.

64. Dovolací súd v zrušujúcom uznesení uviedol, že odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí presvedčivo nevysporiadal s dôvodmi prvostupňového súdu, pre ktoré považoval prvostupňový súd nárok žalobcu za nie premlčaný, keď aj podľa dovolacieho súdu sa javí argumentácia prvostupňového súdu za vecne a právne správna; len zmena skupenstva snehu na vodu v predmetnej poistenej udalosti bez ďalšieho nemôže byť na ťarchu spotrebiteľa, naviac keď k tomu aby mohla byť ustálená príčina jej vzniku bolo nutné vykonať odborné znalecké dokazovanie.

65. Pokiaľ ide o kasačnú záväznosť zrušovacieho rozhodnutia, súd nižšej inštancie je povinný bezvýhradne sa podriaďiť právnemu názoru súdu vyššej inštancie vyslovenému v zrušovacom rozhodnutí; najvyšší súd judikoval, že pri kasačnom rozhodnutí neexistuje pre súd nižšej inštancie priestor na právny dialóg alebo úvahy o tom, či je záväzný právny názor správny, fundovaný alebo úplný (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 155/2011). V uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.3.2016, sp. zn. 3 Cdo 12/2016, zverejneného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 76/2016, je *expressis verbis* judikované, že „požiadavky na reflektovanie právneho názoru najvyššieho súdu zaujaté v tej istej právnej veci a vyjadrené v jeho zrušujúcom rozhodnutí sú pri následnom rozhodovaní odvolacieho súdu výrazne prísnejšie, než v prípade precedenčnej (judikátornej) záväznosti. Pre konanie po zrušení rozhodnutia dovolacím súdom platí bezvýnimočne zásada viazanosti a podriadenosti nižšieho súdu (odvolacieho alebo prvostupňového) právnym názorom vysloveným dovolacím súdom. Kasačná (inštančná) záväznosť môže byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia najvyššieho súdu.“

66. Vychádzajúc z vyššie uvedených zásad pre kasačnú (inštančnú) záväznosť, v konaní nasledujúcom po zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu nemá odvolací súd (ani súd prvej inštancie) v zmysle § 455 C. s. p. (okrem výnimočných prípadov) žiadny priestor pre úvahy, či bude alebo nebude rešpektovať právny názor najvyššieho súdu.

67. Ak potom dovolací súd v zrušujúcom uznesení vyjadril právny názor, podľa ktorého dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie považoval nárok žalobcu za nie premlčaný za vecne a právne správny, potom odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie záver o nepremľčaný nároku žalobcu na poistné plnenie titulom - záplavy založil na tom, že s poukazom na žalovaný odmietnutie poistného plnenia, z dôvodu nenaplnenia ani jednou z príčin vo VPP, naopak bola preukázaná príčina vzniku škody ako náhodná udalosť, a preto musí byť záujem v konaní zistiť akým mechanizmom došlo k tomuto dôsledku, nakoľko súd preskúmava to, či žalovaný mal právo odmietnuť poistné plnenie z dôvodu, že nenastala

taká udalosť, ktorá by bola krytá ktorýmkoľvek z poistných rizík uvedeným v poistnej zmluve; opačný postup by bol v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací viazaný právnym názorom dovolacieho súdu sa preto v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi, pre ktoré súd prvej inštancie nepriznal námietke premlčania vznesenej žalovaným právne relevantné účinky z dôvodu, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi, ak by nebol záujem v konaní zistiť, aká bola príčina vzniku škody, nakoľko súd preskúmava to, či žalovaný mal právo odmietnuť poistné plnenie z dôvodu, že nenastala taká udalosť, ktorá by bola krytá ktorýmkoľvek z poistných rizík uvedeným v poistnej zmluve a len zmena skupenstva snehu na vodu v predmetnej poistnej udalosti bez ďalšieho nemôže byť na ľarchu spotrebiteľa, navyše keď k tomu aby mohla byť ustálená príčina jej vzniku bolo nutné vykonať odborné znalecké dokazovanie. Pokiaľ teda žalovaný namietal, že súd prvej inštancie námietku premlčania vznesenú žalovaným vyhodnotil nesprávne, je nutné konštatovať, že táto námietka žalovaného nie je dôvodná.

68. Vo vzťahu k samotnému nároku, ktorý bol súdom prvej inštancie žalobcovi priznaný v celom rozsahu, žalovaný namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je vnútorne rozporné a závery súdu prvej inštancie sú vzájomne protichodné a odporujúce si. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že riešenie skutkovej otázky (*quaestio facti*) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Zákon pritom vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, ktorý vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 Ústavy SR). Podstatou zistenia skutkového stavu veci je úsudok - záver sudcu o tom, ktoré z rozhodujúcich sporných skutočností sú pravdivé, t. j. ktoré z nich bude považovať za dokázané. Až súhrn týchto skutočností vytvára zistený skutkový stav. Predmetom odvolacieho prieskumu nie je potom vlastné „hodnotenie“ dôkazov súdu prvej inštancie, pretože nemožno „hodnotiť“ dôkazy „zhodnotené“, okrem tej procesnej situácie, kedy súdom prvej inštancie vykonané hodnotenie dôkazov je v rozpore s pravidlami logického myslenia alebo v extrémnom rozpore s obsahom spisu. Odvolací súd preto iba posudzuje, či v odôvodnení prvoinštančného rozhodnutia hodnotenie (inak pre rozhodnutie zásadne významných) dôkazov je alebo nie je v rozpore s pravidlami logického myslenia, a to vo väzbe na ďalšie dôkazné prostriedky; či informácie zachytené v tom - ktorom dôkaznom prostriedku sú rozdielne a súd prvej inštancie bez ďalšieho privileguje len určitý dôkaz, či určitú množinu dôkazných prostriedkov a ponecháva bez povšimnutia (komplexného či riadne odôvodneného hodnotenia) iný dôkaz, či zostávajúcu množinu dôkazných prostriedkov.

69. Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je v súlade s § 191 ods. 1 C. s. p., nakoľko dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel, nezodpovedajú pravidlám logického myslenia, sú vnútorne rozporné, závery súdu prvej inštancie sú vzájomne protichodné a odporujúce si, v dôsledku čoho úvahy súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie sú nepreskúmateľné.

70. Predovšetkým treba uviesť, že z obsahu podanej žaloby vyplýva, že žalobca si uplatnil nárok na poistné plnenie v celkovej sume 5.558,61 eura. Predmetná suma pozostáva zo sumy 5.145 eur, ktorú určil znalec Z.. J. podľa rozpočtu (č. l. 40), a ktorá predstavuje hodnotu stavebných prác, ktoré bolo potrebné vykonať pri odstraňovaní príčiny a následkov poškodenia v súvislosti so škodovou udalosťou zapríčinenou tiažou snehu. Konkrétne ide o hodnotu stavebných prác v interiéri - oprava betónového nosníka - 112,60 eura bez DPH (135,12 eura s DPH), dodávka a montáž stropných kaziet - 116,40 euro bez DPH (139,68 eura s DPH), hodnotu stavebných prác v exteriéri - práce na terase - 3.978,58 eura bez DPH (4.774,30 s DPH), presun hmôt na stavbe - 79,57 eura bez DPH (95,48 eura s DPH). K sume 5.145 eur si žalobca pripočítal 480 eur, ktoré zaplatil znalcovi Z.. J. za vypracovanie znaleckého posudku a odpočítal spoluúčasť 66,39 eura. Podaním doručeným súdu prvej inštancie 6.4.2018 žalobca doplnil žalobu tak, že nárok na poistné plnenie si uplatňuje (aj) titulom poistnej udalosti - záplava, avšak bez toho, aby súčasne doplnil skutkové tvrdenia ohľadom existencie príčinnej súvislosti medzi ním požadovaným plnením za jednotlivé poškodenia a vznikom záplavy. Tejto skutočnosti napriek námietke žalovaného súd prvej inštancie nevenoval v odôvodnení svojho rozhodnutia žiadnu pozornosť. Z toho potom rezonujú aj zmätočné a vzájomne si odporujúce závery súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

71. Súd prvej inštancie totižto v odseku 42 uvádza, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, že dňa 26.6.2009 (správne má byť 26.2.2009) došlo v rodinnom dome žalobcu, ktorý je predmetom poistenia podľa poistnej zmluvy ku škodovej udalosti, ktorej následkom bolo zatečenie ohýbaných kazetových podhládov v mieste pod nosným trámom v počte 3 ks, prasklinám betónu v nosnom preklade pod zatečenými kazetovými podhládmi, kamenné dosky pred výstupom na terasu boli popraskané a zlomené, čím došlo k deformácii podkladu hydroizolácie a súčasne poruchy fólie tak, že pod ťarchou mokrého a ťažkého snehu tento premočil všetky strešné vrstvy nad halou a svojou tiažou pretlačil tepelnú izoláciu PPS umiestnenú pod fóliou Fatrafoliu, čím okrem iného došlo aj k poškodeniu maľoviek a parkiet v dome. Následne ale, v odseku 46 poukazuje na závery znaleckého posudku Z.. Ž. č. 7/2017, ktorým mal preukázané, že podľa jeho záverov došlo ku vzniku vodného stĺpca min. 50 - 70 mm z roztopeného snehu; rovnako uvedený záver vyplynul a bol podrobne vysvetlený aj v Súkromnom znaleckom posudku Z.. Ž. č. 3/2018, preto boli splnené poistné podmienky, na základe ktorých vznikla žalovanému povinnosť plniť z dôvodu poškodenia majetku žalobcu poistným nebezpečenstvom dojednaným v uzavretej poistnej zmluve titulom záplava. Na to v odseku 48 dodáva, že žalobcovi nebolo možné priznať nárok na poistné plnenie z dôvodu poistného rizika - tiaž snehu a námraza. Ak teda súd prvej inštancie v odseku 42 uvádza, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, že dňa 26.2.2009 došlo v rodinnom dome žalobcu, ktorý je predmetom poistenia podľa poistnej zmluvy ku škodovej udalosti tak, že pod ťarchou mokrého a ťažkého snehu tento premočil všetky strešné vrstvy nad halou a svojou tiažou pretlačil tepelnú izoláciu PPS umiestnenú pod fóliou Fatrafoliu, potom neobstojí jeho záver v odseku 48, kde uzatvára, že z dôvodu poistného rizika - tiaž snehu a námraza nie je možné žalobcovi priznať nárok na poistné plnenie a súčasne konštatuje, že boli splnené podmienky na plnenie na základe poistného rizika - záplava. Túto zmätočnosť následne završuje súd prvej inštancie v odseku 48 aj tým, že uvádza: „Pokiaľ sa jedná o poistné nebezpečenstvo dojednané ako tiaž snehu alebo námraza, toto podľa názoru súdu nebolo preukázané v tom zmysle, že by náhle v priebehu dňa 26.2.2009, resp. krátko pred týmto dátumom náhle napadlo cca 33 cm snehu a že v dôsledku toho došlo ku škodovej udalosti tiažou snehu a námrazy a ich deštruktívnemu pôsobeniu. Nejednalo sa teda o náhle a neočakávané sneženie; sneh ako vyplývalo z výsluchu žalobcu, ako aj meteorologického posudku sa v danej lokalite nachádzal už predtým, lebo snežilo postupne takmer v priebehu celého februára a krátko pred 26.02.2009 - 25.02.2009 došlo k dažďovým zrážkam a topeniu snehu; z uvedeného dôvodu nie je preto možné priznať žalobcovi nárok na poistné plnenie.“ Avšak podľa čl. 12 bod 14 VPP, ktorý súd prvej inštancie cituje v odseku 36 napadnutého rozsudku nebolo relevantné, či náhle a neočakávané snežilo; relevantné bolo, či v dôsledku tiaže snehu a námrazy došlo k deštruktívnemu pôsobeniu snehu a námrazy ich nadmernou hmotnosťou na strešné krytiny alebo nosné konštrukcie a či v dôsledku tohto deštruktívneho pôsobenia došlo ku vzniku škôd, ktoré žalobca identifikoval a za ktoré odstránenie si uplatňuje nárok na poistné plnenie od žalovaného.

72. Vyššie uvedené nepreskúmateľné a zmätočné úvahy súdu prvej inštancie sa následne prejavili aj v dôvodoch, na základe ktorých priznal žalobcovi nárok na poistné plnenie v celom rozsahu, keď v odseku 49 na jednej strane poukazuje na znalecký posudok Z.. J., doklady o objednaní prác, o výške úhrad žalobcu za fakturovaný materiál a práce (č. l. 43-48), fotodokumentáciu miesta a prác, ako i úhradu za vypracovaný znalecký posudok, pričom ale závery znalca Z.. J. sú založené na tom, že ku škodám, ktoré žalobca identifikoval v žalobe došlo v dôsledku poistného rizika - tiaž snehu a námraza, hoci (ako už bolo uvedené vyššie), v odseku 48 dospel súd prvej inštancie k záveru, že z dôvodu poistného rizika tiaž snehu a námraza žalobcovi nemožno priznať poistné plnenie. Nie je teda zrejmé, na základe čoho súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na poistné plnenie, najmä za práce spojené s opravou hydroizolácie, ako aj nákladov vynaložených žalobcom za vypracovanie znaleckého posudku Z.. J., resp. za náklady na opravu nosníka, ak žalobcovi nemohol priznať nárok na poistné plnenie z dôvodu poistného rizika tiaž snehu a námraza. Vo vzťahu k poškodeniu hydroizolácie, ku ktorému podľa znalca Z.. J. malo dôjsť v dôsledku mokrého a ťažkého snehu, súd prvej inštancie pritom celkom neopodstatnene poukazuje na to, že znalec Ing. Žilinský svoj záver v tejto časti vzhľadom k záveru znalca Z.. J. bližšie nezodôvodnil, nakoľko znalec Z.. Ž.Ý. na strane 6 znaleckého posudku č. 7/2017 jednoznačne uvádza, že vplyvom tiaže snehu, vody z roztopeného snehu a zeminy nedošlo k mechanickému poškodeniu horizontálnej časti fólie, ako aj viditeľných vertikálnych častí pri atike; vyplýva to aj z jeho odpovede na otázku č. 1. Žalovanému treba dať za pravdu aj v tom, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zistiteľné, o aké zmluvné alebo zákonné ustanovenie sa opiera záver súdu prvej inštancie, ktorý skonštatoval, že v rámci celkového odstraňovania škody bolo treba sanovať aj hydroizoláciu a akú relevanciu má v tomto prípade záver súdu prvej inštancie o súvislosti potreby sanácie hydroizolácie s existenciou mokrého snehu, keď úlohou súdu prvej inštancie bolo posúdiť, či

nastalo poistné riziko tiaž snehu a námraza, ktoré deštruktívne (zničujúco, poškodzujúco) pôsobili na strechu alebo nosné konštrukcie domu a či v príčinnej súvislosti s tým došlo na majetku žalobcu ku vzniku škody, resp. či bolo naplnené poistné riziko záplava, kedy sa vytvorila súvislá hladina vody o výške minimálne 5 cm v mieste postenia a či v príčinnej súvislosti s touto poistnou udalosťou došlo ku vzniku škody na majetku žalobcu, a to vo väzbe na jednotlivé nároky, ktoré si žalobca podanou žalobou v konaní uplatnil.

73. Pokiaľ súd prvej inštancie v súvislosti s nárokom spočívajúcim v hodnote opráv betónového nosníka a poistnou udalosťou záplava, poukázal na znalecký posudok Z.. Ž. č. 7/2017, z ktorého mu vyplynulo, že vznik poškodenia nebol dôsledkom dlhodobého procesu, ale vplyvom nepriaznivej náhodnej udalosti - napadnutia snehu a jeho topenia pred 26.2.2009, odvolací súd uvádza, že zo znaleckého posudku znalca Z.. Ž. (odpoveď na otázku 2) vôbec nevyplýva, že by sa odpoveď znalca týkala prasklín v betóne. Navyiac znalec v odpovedi na otázku č. 1, kde sa mal vyjadriť k príčine vzniku poškodenia hydroizolácie (ktorej poškodenie ale nebolo preukázané), príčine zatečenia ohýbaných kazetových podhľadov, prasklín v betóne v nosnom preklade uviedol, že roztopená voda prenikla cez details v mieste osadenia balkónových dverí a následne cez trhliny v nosníku. Znalec určil príčinu zatečenia a za tú označil vznik vodného stĺpca v roztápajúcom sa snehu v predpokladanej výške 50-70 mm; zo záverov znaleckého posudku nevyplýva, že trhliny v nosníku boli spôsobené tiažou snehu a už vôbec nie, že vznikli v dôsledku vodného stĺpca, ktorý pretiekol. Treba však dodať, že záver znalca v odpovedi na otázku č. 2 písm. b) nie je dostatočne jasný a jednoznačný, nakoľko nie je zrejmé, ako znalec predmetnú otázku pochopil a akých konkrétnych poškodení sa jeho odpoveď týka, keďže znalec mal odpovedať (vo vzťahu k predvetiu) iba na otázku, či k poškodeniu hydroizolácie terasy došlo vplyvom nepriaznivej náhodnej nečakanej udalosti napadnutiu snehu pred 26.2.2009; jeho odpoveď ale (ak sa má týkať poškodenia hydroizolácie), je v rozpore nielen s vykonaným dokazovaním, ktorým poškodenie hydroizolácie preukázané nebolo, ale aj s jeho odpoveďou na otázku č. 1, kde uvádza, že k deformácii podkladu hydroizolácie a súčasne k poruche fólie v jej horizontálnej časti nedošlo.

74. Z vyššie uvedeného vyplýva, že úvahy súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie o vzniku nároku žalobcu na poistné plnenie sú nepreskúmateľné, nakoľko nie je zrejmé, na základe akého poistného rizika žalobcovi priznal ním uplatnený nárok na poistné plnenie, pričom sa náležite nevysporiadal ani s existenciou príčinnej súvislosti medzi vznikom poistnej udalosti záplava a škodou, ktorá mala byť žalobcovi touto poistnou udalosťou spôsobená. Nemožno mať pritom žiadnu pochybnosť v tom, že škody, ktoré mali byť spôsobené pri poistnom riziku - tiaž snehu a námraza, nemôžu byť rovnaké ako tie, ktoré mali byť spôsobené pri poistnom riziku - záplava a to práve v dôsledku odlišného mechanizmu ich vzniku. Veď predsa aj znalec Z.. Ž. v znaleckom posudku č. 7/2017, ako aj v znaleckom posudku č. 3/2018 uviedol, že príčinou vzniku zatečenia bolo pretečenie vody, ktorá pod mokrým a vlhkým snehom vytvorila súvislú hladinu vody, ktorá pretiekla ponad izoláciu, avšak samotné poškodenie izolácie nebolo znalcom konštatované a zjavne týmto mechanizmom vzniku škody nemohlo byť ani spôsobené.

75. S poukazom na uvedené odvolací súd preto dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedá požiadavkám kladeným na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré by bolo vnútorne konzistentné a dalo jasné a zrozumiteľné odpovede na relevantné právne a skutkovo súvisiace otázky vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku. Súd prvej inštancie tým znemožnil stranám sporu, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Keďže uvedené nedostatky nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C. s. p. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

76. Pre účely ďalšieho potupu súdu prvej inštancie, odvolací súd uvádza, že hoci žalovaný dôvodne namietal, že súd prvej inštancie v súvislosti s podmienkou rozsahu záplavy, zmätočne uvádza, že „vodná plocha sa musí nachádzať podľa dojednaní zmluvných strán v celom priestore miesta poistenia, tým bol rodinný dom žalobcu“ (ods. 46 napadnutého rozhodnutia) a následne zavšíl, že podmienka bola naplnená, hoci záplava sa mala nachádzať len na terase, pričom predmetná zatrávená terasa tvorí len plochy miesta poistenia, ktorým je nepochybne aj s poukazom na článok 3 bod 2 VPP celý poistený rodinný dom žalobcu, treba vychádzať z Čl. 3 bod 1 VPP, podľa ktorého poisťovňa poskytne plnenie, ak nie je dohodnuté inak len vtedy, ak došlo k poistnej udalosti na mieste uvedenom v zmluve ako miesto plnenia; podľa čl. 3 bod 2 VPP ak ide o poistenie budov a iných stavieb, je miesto poistenia

zvyčajne vymedzené adresou alebo katastrálnym územím a číslom parcely (pozemku); podľa čl. 13 bod 5 VPP záplavou sa rozumie vytvorenie súvislej vodnej plochy, ktorá po istý čas stojí alebo prúdi v mieste poistenie. Zo znenia VPP teda nevyplýva, že súvislá vodná plocha sa musí nachádzať súvisle v celom rodinnom dome, ale že sa má nachádzať v mieste poistenia (ktoromkoľvek), teda na ktoromkoľvek mieste rodinného domu, ktorý bol predmetom poistenia.

77. V nadväznosti na tvrdenie žalovaného, že pokiaľ sa malo jednať o hustú zmes vody a snehu, je nepochybné, že samotný podiel vody nemohol sám dosahovať výšku 50 - 70 mm, nakoľko do tejto výšky ju nepochybne vytláčal prítomný sneh a v zmysle základných fyzikálnych pravidiel preto samotnej vody nemohlo byť znalcom uvádzané množstvo tvoriace samostatne výšku 50 - 70 mm, odvolací súd uvádza, že sa jedná o žalovanou ničím nepreukázané tvrdenia. Žalovaný nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukázal, že závery znalca Z.. Ž. sú nesprávne a tiež nie je zrejmé, z akých základných fyzikálnych pravidiel žalovaný vychádza, keď sponchýbňuje závery znalca o tom, že podiel vody nemohol sám dosahovať výšku 50 - 70 mm, nakoľko do tejto výšky ju nepochybne vytláčal prítomný sneh. Z dôkazov založených žalobcom totižto vyplýva, že voda má vyššiu hustotu ako mokrý sneh (č. I. 448) čo znamená, že nemôže byť správne tvrdenie žalovaného, že sneh vytláčal vodu ale naopak, voda, ktorá má väčšiu hustotu vytláčala mokrý sneh. Je však treba dať za pravdu žalovanému v tom, že v zmysle aj súdom prvej inštancie citovanej definície záplavy dojednanej v poistnej zmluve, pre posúdenie záplavy nie je podmienkou prítomnosť vodného stĺpca určitej výšky, ale vytvorenie súvislej vodnej plochy. Samotné vyjadrenie o prítomnosti vodného stĺpca určitej výšky preto nepreukazuje, že sa na danom mieste vytvorila súvislá vodná plocha, nakoľko vodný stĺpec sa môže vytvoriť aj len lokálne (napr. v priestore medzi dvermi a nasneženou vrstvou snehu) a pokiaľ by sa malo jednať o záver o vytvorení súvislej vodnej plochy, v súkromnom znaleckom posudku č. 3/2018 sa nachádza k tejto otázke vyjadrenie znalca (odpoveď na otázku č. 2) o tom, že na mieste škodovej udalosti sa mala vytvoriť v spodnej vrstve snehu prakticky súvislá hladina vody. Toto vyjadrenie je však nejasné, nakoľko znalec hneď nato uvádza, že voda mala tendenciu odtekať strešnými vtokmi, avšak zmes bola hustá a kládla odpor proti rýchlemu a plynúcemu odvedeniu vody, resp. zmesi vody a rozmočeného snehu.

78. V novom konaní bude súd prvej inštancie povinný riadiť sa vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je v zmysle § 391 ods. 2 C. s. p. viazaný; súd prvej inštancie spor opätovne prejedná na pojednávaní, riadne podľa návrhov strán vykoná dokazovanie (v súlade s príslušnými ustanoveniami C. s. p. o dokazovaní), pričom neopomenie, že v sporoch s ochranou slabšej strany s účinnosťou od 1.7.2016 môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz (§ 295 C. s. p.); vykonané dôkazy zhodnotí podľa svojej úvahy, každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliadne na všetko, čo vyšlo počas konania najavo; na základe vykonaných dôkazov ustáli skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie, ktoré bude vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu preskúmateľné. Po opätovnom rozhodnutí sporu svoje závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodní spôsobom zodpovedajúcim § 220 ods. 2 C. s. p. tak, by obsahovalo dostatok dôvodov a ich uvedenie bolo zrozumiteľné a aby bolo v plnej miere naplnené právo strán sporu na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie najmä doplní dokazovanie výsluchom znalca a to na otázky, ktoré v jeho odpovediach neposkytujú jednoznačnú odpoveď na položené otázky alebo odpovede sú rozporuplné (odpoveď na otázku č. 2 znaleckého posudku č. 3/2018, odpoveď na otázku č. 2 písm. b/ znaleckého posudku č. 7/2017), resp. na otázky, ktorých potreba zodpovedania vyvstane v priebehu nového konania. Ak súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospeje k záveru, že žalobcovi patrí nárok na poistné plnenie, svoje úvahy o tom, na základe akého poistného rizika mu nárok patrí, riadne odôvodní; odôvodnenie rozhodnutia (vzhľadom na odlišný mechanizmus pôsobenia poistných rizík na predmet poistenia) musí tiež obsahovať aj riadne zdôvodnenie príčinnej súvislosti medzi žalobcom uplatneným nárokom (podľa jednotlivých položiek, tak ako si ich v konaní uplatňuje) a poistným rizikom, ktoré súd prvej inštancie ustáli ako príčinu vzniku preukázaných poškodení.

79. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.)

80. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).